ነፈር እዳረት አቅሊም ጋሽ-
በርከ ሙናድል ገዲም መስዑድ
እድሪስ መሐመድ፡ ዲብ 80 ሰነት
ዕምሩ ዲብ ዮም 7 ኖቨምበው እብ
ሕማም አስተሽሀደ።

ዲብ ዮም 15 ኖቨምበር 1965
ዲብ ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ
ለአልተሐቀ ወዲብ ሰነት 1970 እት
ቅዋት ሸዐብየ ተሕሪር ኤረትርየ
ለትሓበረ ሙናድል መስዑድ፡
ዲብ መደት ግድለ ስላሕ እት
ዴሽ ቅታል፡ ሽኡን እጅትማዕየት
ወጀማሂር፡ ሐቆ ሕርየት ህዬ ዲብ
ውዛረት ሕኩማት አቃሊም፡ መክተብ ካዳስተር አቅሊም ዐንሰበ፡ ወዲብ ፈርዕ ውዛረት ትጃረት ወስናዐት አቅሊም ዐንሰበ እብለ ትፈናት ደረጃት መስኡልየት ዐዱ ወሸዐቡ እብ መትሰባል ለከድመ ምሔርባይ ቱ።

ሽሂድ ሙናድል መስዑድ እድሪስ፡ በዐል ፈራዕ አብ 7 ውላድ ቱ።

ዓደት ቀብሩ ህዬ ዮም 8 ኖቨምበር አድሐ ዲብ መቅበረት ሹሀደ ከረን ገብአት።

እዳረት አቅሊም ጋሽ-በርከ እብ እስትሽሃድ ሙናድል ገዲም መስዑድ እድሪስ መሐመድ ሐዘነ ዲብ ትሸርሕ እግል ዓኢለቱ፡ ናይ ግድለ መልህያሙ ወመሻቂቱ” ኤማን ወሰብር ለሀበክም “ ትብል።***

ሙዲር ዓም መንበረ
ፓትርያርክ፡ ነፈር ቅዱስ
ሲኖዶስ ቤት ክስታን
ኦርቶዶክስ ተዋህዶ
ኤረትርየ ሊቀ ጳጳስ
ሃገረ ስብከት ግብለት-
ዐዲ ቀይሕ ብጹሕ አቡነ
ሉቃስ፡ ማሌ ለሀ ለሀ ላሊ
ዲብ 94 ሰነት ዕምሮም
እብ ሕማም ትወፈው።

ቅዱስ ሲኖዶስ ቤት
ክስታን ኦርቶዶክስ
ተዋህዶ ኤረትርየ እብ
ውፋት ብጹእ አቡነ ሉቃስ፡
ሐዘኑ እት ሸርሕ፡ ዓደት
ፍትሓት፡ ቀብር ወናይ
ደንጎበ ስርሐ አረቦዕ ሳዐት
11 አዳሕየት ዲብ ቤት
ክስታን ርእሰ ኣድባራት
ደብረጽዮን ቅድስቲ ማርያም ሐቆ በጽሐት፡ ዓደት ቀብሮም፡ ፈጅራተ ከሚስ 12 ኖቨምበር ዲብ ገዳም ኣቡነ ሊባኖስ ሃም እት ቅዳሴ ከም ትገብእ ለሐብር።

እብሊ ህዬ ውዘራእ ለብእቶም ውቁላም ሰብ-ሰልጠት ሕኩመት ወጀብሀት፡ ሜርሐት ደያናት፡ ወዲብ ኤረትርየ ለመርከዞም ዲፕሎማስዪን ሐዘኖም እብ ፌርመት እግል ልሽርሖ፡ ማሌ አተሉት ምን ሳዐት 9፡ 00 አዳሕየት አስክ ሳዐት 5፡00 ሐቆ አልዐስር ዲብ ሐረት መክተብ መንበረ ፓትርያርክ ናይ ሓዘን ዳስ ዱሉይ ክም ገብአ ቅዱስ ሲኖዶስ እብ ተውሳክ ሸርሕ።

ከበር ውፋት፡ ሓክም

መንበረፓትርያርክ አቡኔ ሉቃስ

ከበር እስትሽሃድ

ክል አርቦዕ እብ ትግራይት ለትፈግር ሳምንታይት ጀሪደት

19 ዐውል 2.00 ነቅፈ ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

ርኢስ ኢሰይያስ፡ ምስል ፍንቱይ ልኡክ

ጀምሁርየት ቻይነ ሀድገ

ርኢስ ኢሰይያስ አፍወርቂ፡
ዮም 5 ኖቨምበር ገጽ ምሴ፡ እግል
ፍንቱይ ልኡክ ጅምሁርየት
ቻይነ ዲብ ቀር አፍሪቀ ሚስተር

ሁ ቻንግቹን (Hu Changc-
hun) ዲብ ቃዐት ደንደን እንዴ

ትከበተዩ ሀድገ ምስሉ።
ለዲብ ዕላቀት ክልኤ
ለደውለት ወሓድረት ሓለት
ናይ መንጠቀትነ ለረከዘ ህድግ፡
ፍንቱይ ልኡክ ጅምሁርየት
ቻይነ፡ ደውለቱ ስያደት

ወምልክየት ስያደት ኤረትርየ
እግል ልትሐሸም’ቡ እንዴ ትቤ
ክም ተአምን ሸርሐ።
ዲብለ እጅትማዕ፡ ወዚር
ካርጅየት አሰይድ ዑስማን
ሳሌሕ ሓድር ዐለ።

ኤረትርዪን ስካን በር-ሱዳን፡ ኩሉ ወጠኖም ለጠልቡ

ክም ለአተሞ አከደው

ኤረትርዪ ንስካን መንጠቀት በሐር
ቀያሕ ሱዳን፡ እት ዮም 6 ኖቨምበር
ዲብ መዲነት በር-ሱዳን ዲበ ወደዉ
ሰሚናር መጋብሀት ሸዐብ፡ ስያደት
ወምልክየት እተሐድ ኤረትርየ ለከይድ

ለገብአ ጅንስ ጻብኢት እግል ጋብሆት፡
ኩሉ ምኖም ለልጠለብ ክም ለአታሞ
አከደው።
ዲብለ ሰሚናር፡ ሰፊር ኤረትርየ
ዲብ ጅምሁርየት ሱዳን አሰይድ ዒሰ
አሕመድ ዒሰ፡ ሐድረት ሐለት ወጠን
ወተጠውራት ናይ መንጠቀት ለከስስ
ተውዴሕ ርሒብ ሀበ።
ሰፊር ዒሰ፡ መጋብሀት ክም ዓዳት ምን

ጂል ዲብ ጂል ዲብ ልትወራረስ ወሰብቅ
ለመጸ ዓዳት ወሰዋልፍ ክምሰልቱ እንዴ
አብርሀ፡ እትለ ለህሌናሀ መርሐለት እት
ካርጅ ለነብሮ መዋጥኒን፡ ዲብ ኩሉ
መጃላት ወራታት ዲፕሎማሲ ሸዐብ፡

እቅትሳድ፡ ስያሰት ወብዕድ መቅደረቶም
ለትሰምሑ ዶር ወመሻረከት እግል
ሊደው አትፋቀደ።
መስኡል ሸዐብ ወጃልየት ዲብ ሱዳን
አሰይድ እስማዒል ሙሰ እብ ጀሀቱ፡
ለህሌናሁ ወቅት ወቅት መጋብሀት
ሰበት ቱ፡ ሸዐብ ፈዛዐቱ እንዴ ወቀለ
መትከምካሙ እግል ለአተርድ

ወውሕደቱ እግል ለአስብት ትሐሰበ።
መሻርከት እብ ጀሀቶም፡ ሕርየት፡
ስያደት ወምልክየት እተሐድ ኤረትርየ
እብ ደም ወቃኑን ለተአከደ ምን ለዐል
ክሉ ክምቱ ሐቆለ ሸርሐው፡ ደውለቶም

ምኖም ለትጠልቡ ኩሉ ክም ለአታሞ
አከደው።

ዲብለ ሰሚናር፡ አንፋር መመቅርሐት
ጀሃት ተናዚም ጃልያት ወጀብሀት፡
ክምሰልሁመ ሜርሐት ደያነት ወዐባዪ
ዐድ ለብእቶም፡ ምን ለትፈናተ ድዋር
በር-ሱዳን ወሰዋክን ለመጸው መዋጥኒን
ሹሩካም ዐለው።

እት ክፍለት 20 ዘበን እት ሐንቴ እስትዕማር አሮበ ለነብረየ ድወል አፍሪቀ እስትቅላለን ረክበ እት ሀለየ እሊ ወጠንያይ ወአሳሲ ሐቅ እሊ፡ ለዲብ ሐንቴ እስትዕማር ጥልያን ለዐለት ኤረትርየ ተሐረመት ምኑ። ወእሊ እብ ሰበብለ ዲብ ቅናጻቱ ለዐለ ሐርብ ባርድ ለአብሀዘ ጂኦ-ስያስያይ ጅግረ ወአግላድ ናይለ ዳቅባት-ድቁባም ለጀራቱ። “በዲር ህቱቱ ወማይ ዐዳይ ሳቲ” ለመሰላተ ለኤረትርየ ረክበተ። ምራድ ሸዐብ ኤረትርየ ክም ወሬሕ ዐስር ራቤዕ ባሪህ ዲብ እንቱ፡ እት ሐን መገልበብ ፈደረሽን ምስል እት ንዛም ምሉክ ተአንገስግስ ለዐለት አቶብየ እግል ትቀረን ትፈረደ እተ። እተ ወክድ ለሀይ ምሔርባይ አቡነ ሸኽ አብራሂ ሱልጣን፡ “ኤረትርየ እስትቅላለ አስክ ኢረክበት፡ መንጠቀት ቀር አፍሪቀ ሰላም እግል ልርከብቱ በህለት ሐረመት!” እንዴ ቤለ፡ እብ ሕዳት ወባይናት ከሊማት ለትመጽእ እግል ሙጅተመዕ ዐለም ንቡየ/እስኡለ ወተሕዚር ሃይብ ምነ ዐለ። ሸዐብ ኤረትርየ ለእብ ዛልማም ትዉይ ምኑ ለዐለ ናይ እስትቅላል ወስያደት ሐ’ቁ፡ እብ ደሙ ክም በልሱ ወለአሰብቱ ለለአሽር፡ ሸክ ለኢለአተውዴ ትንቢት።

ኤረትርየ እብ እስትሽሃድ ቃሊ እት ማዮ 1991 እስትቅላለ ክም አተበተት፡ አስክ ደጉስ ድጉል ቀሬሕ፡ ዲብ መንጠቀትነ ለዐለት ናይ ሰላም፡ መስኩበት፡ ሸራከት ወዐቦት ቴለል ናይ ማሌ ቅሩብ ሐይ ለሀለ ፊቃዶ ቱ።

ከዲብለ ሐልፈየ 80 ሰነት ዲብ ቀር አፍሪቀ ለትረአ አዝማት ወኢሰካበት፡ ፍሬ ናይለ ድወል ለዳቅባት-ዳቅባም ወሕጻናቶም/ጣይዓም ልኣይኮም መስተዕምረት አንዝመት አቶብየ ስኒን ወድኒን ለታለዉ ጂኦ-ስያስያይ ዕምጽ ቱ። ዲብ እሊ እዋን እሊ ዲብ መንጠቀትነ ቀር አፍሪቀ - አስክመ ዲብ ከርስ አቶብየ እንርእዩ ለሀሌነ ደግሽ ዐስከሪ፡ ዕንፍ ወአትጋባዕ አተላላይ ናዩ ቱ።

ሕዝብ ብልጽግነ/ፒፒ እድንያይ እትፋቅያት ወቀዋኒን አደሐ-ጸዕደ እት ከይድ እብ ምስምሰ “ስትራቴጃይት አሀምየት”፡ አው “መስለሐት እቅትሳድ” ለልብሉ እግል ስያደት ማያይ ምልክየት ኤረትርየ “ ወእብ ቀስብ ወእብ ረደ” እት ሐንቴ መራቀበቱ እግል ለኣትዩ ወድዩ ለሀለ ሐረካት ጫፍቅ፡ እግል ቃኑን እድንየ፡ ሜሳቅ መነዘመት መጅልስ ቅራን፡ ቀራር እተሓድ አፍሪቀ፡ ክምሰልሁመ ሕዱድ አፍሪቀ ወእትፋቅያቱ እት ብቆት ለካሬቱ። ኤረትርየ ስያደተ እግል ኢትተምተም ለትወድዩ ግድለ ሀዬ ድወል አፍሪቀ ለበጥረየ እሉ መብዳእ አሳስያይ እግል ዳፍዖት ቱ።

ስያደት፡ እስትቅላል፡ ውሕደት አራዲ ደውለት ኤረትርየ እት መገት ለኢለአቴ፡ ለኢልትበለል ወካምል ቱ። መቃብል እሊ ገብእ ለሀለ ጋድኦት ወእብ እማሚብ ገብእ ለሀለ ሐምላት፡ ሕኩመት ኤረትርየ ስትራቴጅየት ሰብር ዛይደት ወመሊክ ኖስ ትታሌ ጻንሐት ሀሌት።

ኤረትርየ ዲብ መሰረት ዓኑድ ስያደት ወውሕደት ምልክየት አራዲ መብደአ እዉጅ ቱ። ክምለ ሓይስ ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ ዲብ ወሬሕ ማዮ 1998 እብ ከሊማት ባሪህ ለሸርሐዩ፡ መብደእ ኤረትርየ፡ ቅርዱ “ናይነ ኢነሀይብ ወኢናይነ ኢነሐዜ” ዲብለ ልብል መፍሁም ለትወተዳቱ።

ኤረትርየ መትዳላየ እግል ሰላም ዲብ አካኑ ዲብ እንቱ፡ ዲብ ስያደተ ወውሕደት ምልክየት አራዲሀ እት ሐንቴ ለገብአ ልግበእ ቴለል እብ ሽሩጣት፡ ዕንፍ ወአትፋረህ ተናዙል ልግበእ ወህድግ ኢትወዴ። ምንለ ኢናዩ እንዴ ወ’ረ እግል መንጠቀትነ እት ረአስ ቀዳመ ለልትወሰክ አዝማት እግል ልሽረበ ልትጻበጥ ለሀለ መጅነን ንዛም ብክጽግነ፡ አባይ ምን ስያደተ ወውሕደት ምልክየት አራዲሀ እግል ትክረዕ ሀዬ እድንያይ ቀዋኒን ለሃይባቱ ሐቅ ኢልትበለል ብእተ።

ድወል ካርጅ፡ ሰሚናራት መዳፍዐት ገቢል ልተላሌ

ዲብ ኢጣልየ፡ ኬዌት፡ ኦስትርየ

(አል-ነምሰ) ለነብሮ ኤረትርዪን፡ ዲብ
ሓድረት ሓለት ለረከዘ ሰሚናራት
መዳፍዐት ገቢል ወደው።
እት ኢጣልየ ዲብ ዮም 1
ኖቨምበር እተ ገብአ ሰሚናር፡ ቁንስል
ዓም አሰይድ ተክለሰንበት ኢማም
እት ካታንየ፡ መስኡል ሽኡን ሸዐብ
አሰይድ ግርማይ ሀብቴሚካኤል ዲብ
ፔስካረ፡ ናይብ ርኢስ ልጅነት ወጠን
ኢጣልየ ህዬ ዲብ ፊሬንሴ፡ እንዴ
ሐድረው፡ ዲብ ድዋርነ ወመንጠቀትነ

ሱዱፍ እብ ሰበት ሀለ ናይ ስያሰት
ወአምን ቴለል ሸርሕ ፋይሕ ሀበው።
መሻርከት እብ ጀሀቶም፡ መጦር
ዐዶም፡ ሸዐቦም ወሕኩመቶም እንዴ
በጥረው መዳፍዐቶም ከም ለአተርዶ
እንዴ ሸርሐው፡ ክሉ ምኖም
ለልጠለብ እግል ሊደው ዱልያም
ክም ቶም አከደው።
ዲብ ዮም 6 ኖቨምበር እት
ክዌት ዲበ ገብአ ሰሚናር ህዬ
መስኡል ሽኡን ተንፊዝየት ሰፋረት
ኤረትርየ አሰይድ ሑመድ ያሕየ

ሓሊ ወመስኡል እዳረት ወማልየት
አሰይድ ሳይሞን ተክለሰንበት፡
እብ ሰበት ሓድረት ሓለት ወጠነ
ወመንጠቀትነ ተውድሕ ሀበው።
እሊ ክእነ ዲብ እንቱ፡ ጃልየት
ኤረትርዪን ስካን ቬዬነ ኦስትርየ
ዲብ ዮም 7 ኖቨምበር ዲበ
ወደው ሰሚናር፡ ስያደት ወውሕደት
ምድር ኤረትርየ እግል ልትአከድ
መዳላዮም እንዴ ከደው፡ በራምጅ
መዳፍዐት ወጠን እግል ልትደቀብ
ሰለስ ንቃጥ ለቡ ቀራር ሓለፈው።

19 ገጽ 2 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

ኢናዩ ለ’ተምነ በሕ ጨቅመ!

አፍዐበት፡ ጌማም እምትሓን 8ይ ፈስል
እት ምዴርየት አፍዐበት፡ ፍገሪት
እምትሓን 8ይ ፈስል እግል ትስኔ
ለአመመ ህድግ ዲብ ዮም 7
ኖቨምበር ገብአ።
እተ መስኡሊን እዳረት ምዴርየት፡
አፍርዐት ውዛራት፡ ሙሽርፊን፡
ወሙአደራእ መዳርስ ለሻረከው
ህድግ፡ መስኡል መክተብ ተዐሊም
እተ ምዴርየት እስታዝ ሙሰ ኣድም
ዲበ አስመዐየ ከሊመት፡ መካስብ
እንዴ ተሐፈዘ እግል ዝያድ ፍገሪት
እግል ልትከደም ትፋነ።

መስኡል አግቡይ አድረሶት
እስታዝ አሕመድ አብር ዲበ
ቀደመዩ ተቅሪር፡ ዲብ ሰነት ድራሰት
2025/2026 ለትሰጀለ ቅያስ
ሐሊፍ ምነ ናይለ ቀደመ ለዐለት
ሰነት ከም ነቅሰ እንዴ ሐበረ፡ እሊ
እግል ልስኔ ለፈግረ በራምጅ እግል
ልትዐወት፡ ሙደራእ መዳርስ ዶር
ሜርሓይ እግል ልቀድሞ ትላከ።
መሻርከት እብ ጀሀቶም፡ ዲብ
በራምጅ ሰነት ድራሰት 2027
ህደገው።

ሙዲር ምዴርየት አፍዐበት
አሰይድ አሕመድ መሐመድኖር
ረጀብ ዲበ አስምዐየ ከሊመት
ካቲመ፡ ሰበብ ተሪፍ ወፍገሪት
ድህርት እብ ዋጅብ እንዴ ተአመረ
ሐል እግል ልርከብ፡ መዳርስ ምስል
ዋልዴን ዕላቀት ትርድት እግል
ተሀሌ እግለን ትፋነ።
ዲብ ምዴርየት አፍዐበት 17
መድረሰት ምግባይት ደረጀት
ህለየ።

አስማጥ፡ ገበይ እብ ኬወ ገቢል ትሰኔ
ዲብ ምዴርየት አስማጥ እብ ሰበብ
ከረም ካርበት ለዐለት ዝያድ 84
ኪሎ ምትር ለሪመ ገበይ ረድምየት
እብ ኬወ ትሰኔ ህሌት።
እለ ስካን እዳራት ደዋይሕ አስነደ፡
ሻከ፡ ሀውሽ፡ ሸጋሊ፡ እምበልዳይ፡
አስማጥ፡ ኤረ ወእሮተ ዲብ ሳምን
ክልኤ ዶል እት ልትፈረሮ ሰርጉለ
ለህለው ኬወ፡ ለገበይ እግል ሐረከት
መካይን ከም ትትወጤ እግል
ትግባእ ለአመመት ክምተ መስኡል
ውሕደት ከደማት እጅትማዕየት
አሰይድ እብራሂም ማሕሙድ
ሐበረ።
ለእብ መሻረከት ሸዐብ ዛይደት
ልሰርገል ለሀለ ሽቅል፡ ምን እዳረት
ደዋይሕ እምበልዳይ ዲብ አስነደ፡

ምን አስነደ ዲብ ስጋደት ዐሰርቴ፡
ወምን ሀውሽ ዲብ እዳራት ደዋይሕ
አስማጥ፡ ኤረ ወእሮተ እተ ገይስ
ክጡጥ ትገብእ ህሌት።
መሻርከት እብ ጀሀቶም፡ እብ

ሰበብ ከሪብለ ገበይ ለወጅብ
ከደማት መዋሰላት ረክቦ ክም
ኢዐለው እንዴ ሐበረው፡ ፈድ’ለ
እለ ነስአው መባደረት መሐገዞም
ከም ረሀ ሸርሐው።

ገለብ፡ ፈዛዐት አንሳት ዲብ በርናምጅ ወጠን ለትወቅል መሓደራት ተሀየበ
መክተብ መሕበር ወጠን አንሳት
አቅሊም ዐንሰበ፡ ፈዛዐት አንሳት ዲብ
በራምጅ ወጠን እግል ትትወቀል
ለአመመ መሓደራት፡ እት ዮም
4 ኖቨምበር ዲብ ምዴርየት ገለብ
ነዘመ።
ለእግል ደረሰ ላተን አንሳት
ለተሀየበ መሓደራት፡ ዲብ በራምጅ
ብንየት ወጠን፡ በራምጅ ዐማር፡
ሰዋልፍ መጅተማዕ፡ ሀውየት ወጠን
ወታእሪክ፡ ክምሰልሁመ ዶር አንሳት

ለረከዘ ዐለ።
መስኡለት መሕበር ወጠን አንሳት
ዲብለ ምዴርየት አሰይደ ህድኣት
ሙሰ፡ አንሳት እት ሐን ዕዛል መሕበር
እንዴ ትከምከመየ መትነዛመን እንዴ
አተረደየ ዲብ ኩሉ በራምጅ ወጠን
መሻረከተን እግል ልወቅለ፡ መርሐለት
ለትጠልቡ ክምሰልቱ አፍሀመት።
መስኡለት መሕበር አንሳት አቅሊም
ዐንሰበ አሰይደ አምነ ሐሰን እብ ተረተ፡
ዓዳት ወሰዋልፍ ኤረትርየ ዲብ ሸባብ

ደረሰ እግል ልስበቅ፡ ዶር ዋልዴን
ምህም ክምሰልቱ አትፋቀደት።
መሻረከት እብ ተረተን፡ ቅድሮታት
አንሳት እግል ልብዛሕ ለሰዴ
ተእሂላት እግል ልትነዘም፡ ዲብ
ሸባብ ለገብእ አትፋዝዖት እግል
ልተረድ፡ ክምሰልሁመ ኢፋሎታይ
ዶር ቴክኖሎጂ ዲብ ሸባብ እግል
ወርከዮት መታብዐት ወጂበት እግል
ትግባእ ለልብል ወብዕድ ፊናታት
ወአራእ ሐለፈው።

ክል አርቡዕ ለትጠ’በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት
* ፋጥነ ኣድም

አርተዖት
* ዘህረ ዐሊ

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ዐብደለ መ/ዐሊ (መዐልም)

ዎሮት ጋሻይ ግሁፍ ምን ብሩር ገሻይ ግሁፍ መካፍላይ ደወርህ!!
አስክ ሱግ እት ሐቴ ዓእለት ጋሻይ
እት እንቱ ዔረ። ለእተ ዔረ ዓእለት
እናስ ወእሲቱ ወክልኦት ውላዱ
ወክልኤ አዋልዱ ቶም ለዐለው።
ሰኒ ብዞሕ ላቱ ደወርህ ትዉባም
ዐለው። ለመትሐዲራይ እናስ
እግለ እሲቱ፦
“ሐቴ ዲርሆ ከሽኒ እግልነ
እግል ንትጸበሕ” ቤለየ።
ለጸቤሕ ክምሰል ትዳለ ለእናስ
ወለ ክልኦት ውላዱ ምስለ ክልኤ
አዋልዱ ወለእሲቱ እተ ጋሸ እናስ
መጸአው እበ ለክሽንት ድርሆሆም።
ለመትሐድራይ እናስ እግለ ጋሻይ
እናስ እት ገኔሕ ወአጠዐሚቶ
ቃስድ እት እንቱ፡
“እሊ ጸብሕነ እብ ሐቅ ወሐላል
ለካፍለናቱ” ቤለዩ።

ለጋሻይ እናስ ህዬ፦
“ያእ እለ ላቱ አነ ይህሌኮ
እተ፡ ናይክምተ ሌጣ፡ አነ ጋሻይ
ወእንትም መትሐድረት፡ ናይክም
ተ፡ እብ ሐቅ ወሐላል ይእካፍል፡
ኢትውደውኒ እተ፡ ሐቆ እበ ናዬ
ኢትረዱ” ቤለዮም፡፡
“ ለመአትሐድራይ እናስ፡
“ያየእ መሃይተ እለ፡ እበ እንተ
ትካፈለናተ ራድያም ሕነ በስ

ካፍለነ ምንከ” ቤለዩ ከለ ክሽኒት
ለዐለት ዲርሆ ሸነኩ አቅረበየ።

ለገጋ ህዬ ዲብ ልትሓከክ፦

“ብዲር ላቱ ጋብአት ኢኮን
ወጻንሐት፡ አዜ ህዬ ሐቆ ትበው፡
ሰኒ” ቤለ ከእግለ ዲርሆ እብ
ክምእኒ ካፈለየ እተ ዕግልት
ለዐለት ዓእለት፡፡
እሰልፍ እግለ ረአሰ ድርሆ
እንዴ ቀርጨ እግለ ሕዱሩ ለዐለ
አብለ ዓእለት እት መጥዩ፡ “እሊ
ረአስ እግል ርኢስቱ” ቤለዩ።
አሰሩ እግለ ክልኦት ደነብረ
ዲርሆ እንዴ ገርበ እሎም ክልኦት
ደንበር እግለ ክልኦት ውላድክም
ቶም” ቤለዮም።
አዜመ ምን ሐዲስ እግለ ክልኤ
እግር እንዴ ገርበ እሎም እግለ
ክልኤ አዋልድኩም ተን” ቤለዮም።
እንዴ አትለ እግለ ታርፈት
ለዐለት እሲት እት ገኔሕ፡ “ረቢ
ወዴኮ እተ ዲርሆ፡ መካፍላየ
ተአትሐሜ፡ እለ ስጤት እግል እም
ዳር ተ” ቤለዮም።
ሐቆ እሊ ዲብ ለትቃምት “
ከድግም ለታመት ዲርሆ ህዬ እብ
ተማመ “ ሐዞት መጋንሓይተ እት

ዎሮት እናስ፡ አስክ ክሉ ፍተን
አንስ ወምክረን ኢክተብኮ
ወየሐሰርኮ የሀዴ፡ ቤለ ክንዋቱ
ትማጠ እግል ምክር አንሳት እብ
ክቱብ እት ስጅላት ልደዉኑ።
እትሊ ሰፈሩ እሊ አርድ ሰንፈረ
ወመጀለዳት ብዞሕ ከትበ ወሰጀለ።
ሐቆ ጠውፍ ወለአምሆልል ጸንሐ፡
እግል እቅባለት አስክ ዐዱ ረአሱ
ሐር ትወለበ መጀለዳት ክትብ
ብዞሕ ራፌዕ እት እንቱ፡ እበ ለእግለ
ነስአ ከትጥወት፡ ወእብ ደሚሩ ሰኒ
ሪዮሕ ወብሱጥ እት እንቱ፡ እት ገበዩ
ህዬ እት ዎሮት አሚር ምን ውላድ
ዒሰ አልሀምነ አወለጠ። ለአሚር
ምስኒሁ ወበዐል አምሩ ምን ገብአ
እበ ተየልለ ሰፈሩ ብዞሕ ተሰአለዩ።
ህቱመ ለእግለ ብጉስ ለዐለ ምህመት
ሰኒ ቀላል ክምሰል ኢኮን፡ ምክር
ወፍትነት አንሳት እግል ልሰጅል
ወልደውን ብጉስ ክምሰል ዐለ ወአዜ
ምጀለዳት ክምሰል ከትበ አሰአለዩ።
ለአሚር እግለ ጋሻዩ ወፈታዩ
እናስ ምስሉ እግል ልትመዬ
ወልዓርፍ አጅበረ እቱ። ላመ እናስ
ለዐቤት ምህመቱ እግዱየ ሰበት
ዐለ፡ እግለ ጠለበ መለሀዩ ትከበተዩ
ከእብ ደሚር ርዮሕ እግል ዕርፍ
አስተርሐ። ለአሚር ብዞሕ ጋሾታት
ማጽአሙ ወሰምዎ ሰበት ዐለው እተ
አካነ ከብቴለ ጋሾታት እት ገይስ፡
እግሉ ህዬ ገሻይ ኖስ ወገልገላይ
ወደዩ ክምሰለ እሲቱ አትገሰዩ።
ለእሲተ አሚር እግለ ገሻይለ ብእሰ
እብ ምህመት ሰፈሩ ትስአለቱ፡፡

ህቱመ፡ “አነ ፍትነት ወምክር
አንሳት እግል እደውን ለእግለ
ኢበጽሐኮ አካን ይህሌት፡ አዜ

ዕንክም ኢቲሪም እትክም” ቤለዮም
ከየም ጸብሑ ገበአ።
ከልአይ ነሃር ለመትሐድራይ
እናስ እግል እሲቱ፦

“ሐምስ ዲርሆ ከሽኒ እግል
ንትጸብሐን” ቤለየ። ህታመ ክምሰለ
እግለ ብህለ ለዐለ ወዴት። እግል
ጸቤሕ ህዬ ክመ ኢዩዶም ምስል
ተዐገለው እቱ።
ለመትሐድራይ እናስ እንዴ

ቀንጸ፡ “ግድም ካፍለነ” ቤለዩ ከለ
ደወርህ ለክሹናት አስክለ ጋሻይ
እናስ አቅረበየን።
ለጋሻይ እት ለአንገሳግስ፡
“ቶቤኮ ምነ ክፍላዬ ማሌ
ትበሰጥክም መስለኒ። እብ ሸፍዕ
እካፍለክም ወለ እብ ውተር?”
ቤለዮም።
“እብ ውትር ካፍለነ”ቤለዩ
ለመትሐድራዩ እናስ።
“ከግድም ሐቆ ትበው” ቤለዩ።

“እንተ ወእሲትከ እንክኖ እለ
ሐቴ ዲርሆ” ቤለዮም።

እንዴ አትለ “እንቱም ለክልኦት
ሕጻን እንኩም ሐቴ ዲርሆ።
እንትን ለክልኤ አዋልድ እንትንመ
እንክነ ሳልሰይት ዲርሆ” ቤለየን።

አዜመ ለክልኤ ለትርፈየ ደወርህ
ህዬ እት ሐንቴሁ ወደየን።

“ ከግድም አነ ወለ ክልኤ ዲርሆ
ህዬ፡ ሐዞቼተን” ቤለዮም።
ለመትሐድራዩ እናስ እበ ናዩ
ክፍለ ሰበት የዐግነዐ፡
“መልሀይ እብ ሸፌዕ ካፍለነ”
ቤለዩ ምን ሐዲስ።

ለእናስ ህዬ አዜመ እብ ክምእኒ
ካፈለዮም። “ሄያእ! ከግድም እንተ
ወክልኦት ወልከ እንክኖ ሐቴ
ዲርሆ አርበዕ ትገብኦ። እንቲ
ወአዋልድኪ እንክነ ሐቴ ዲርሆ
አርበዕ ትገብአ። አነ ወሰልአስ
ድርሆ አርበዕ እንገብእ። ረቢ
ኢኮን አገረመ እቼ” ቤለ ከእብ
ክልኤ እዴሁ እንዴ ረፍዐየን ሰመ
እት ገኔሕ አተደዐ። ረቢ ወዴነ
እቱ መግሀፍ ማል ጸርካመ እደይ
ወሸካኒ ለአካሬከ እቱ።

ክምእነ እግለ ትርእኒ ምህመቼ እብ
ዋጅብ እንዴ አርተዐኮ አቀብል
ህሌኮ፡፡ መአለፋት አክትበት እንዴ
ሐሰርኮ ወሰጀልኮ” ቤለየ።

ለእሲተ አሚር “ክምን ምክር
አንሳት ወፍትነተን ታርፈትክ ህሌት
ኢመስለኒ?” ቴሉ ከእብ ሰኣል
አክሞመሰት እግሉ፡፡ ህቱ እሊ ስድ
እሊ ልቡ እት ልርእዩ ምስለ ዐርገ
ወትከረ፡ ወደሚሩ አስከ ዳረከዩ።
“ሚ ትብሊ ምን እሊ ናዬ
መጀለዳት ለእግሉ እሉፍ ለህሌኮ
ቶቤከ እት ረቢ ታርፈት ለህሌት
ኢመስለኒ” ቤለየ ልቡ ጀንገሮር
ጋብእ ምኑ እት እንቱ።
ለእሲተ አሚር ለመትበራሽኦተ
እት ልቡ ስይጥርት እግሉ ክምሰል
ህሌት ሰበት አመረት፡ ክምእኒ ቴሉ፡
“እንትም፡ ሰብለ ብሩር እትለ
ገብአት እብ ነጃት ወበሻለት
ቀደርኩመ ወመለኩመ፡ በስ!
ረቢ ሐጠጦት ምስጢር የሀቤክም
እንዴ ኢኮን” ቴሉ። አክሞማሰ
ወመትበራሽኦተ ክምሰል ሕምዝ
አርዌ እት ክሉ ገሮቡ እት ልትጋየስ
እግሉ።
“ኢፈሀምኩወ ለህግያኪ አሚረ?”
በልሰ እተ።
“አይወ! አነ መስጢር እግል
ኢበለካቱ፡ ወምነ ገብአ ይኢሰምዑ”
ቴሉ።
“አስእሊኒቱ ለመስጢርኪ እንዴ
ኢኮን ምን ካልእ እንሻእላህ
ኢትሰምዕዩ” ቤለየ።

አይወ ክምእኒ እግለ ትርኤኒ

አነ ሻበት አነ ወብእሼ እናስ አባር
ቱ፡ ላሊ እንዴ መጸአከ ምህመትከ
ኢትነስእ ምንዬ” ቴሉ።

እሊ ወክድ እሊ ልቡ ነደ ወዐቅሉ
ተዐበ፡ ወደሚሩ አተቅሰ፡ አርወሐቱ
ክለ አስከ ስልሃክ ወዴት ምኑ።
ፍክሩመ ምን ኤታን ምህመቱ ወለት
ገበይ ትማጠ። ሕሽመት ወሸረፍ
ምን ገበዮም ካልእ ገበይ ትማጠው፡
ነሳሐቱ ወአማነቱ አብሊስ እት
ሐንቴ ሰይጠረቱ ወምልኩ ወደየን።

“ያአሚረት አልዐረብ ርኬበ፡
እንቲመ ቴልክየ ሰኒ እወድየ እግልኪ
ህዬ እት ሃበ እሳት እትካሬ እግልኪ”
ቤለየ ክትፎፈለ እግለ።
ህተ ህዬ ተአተንስዩ እንዴ ዐለት
ዕድም ወዴት እግሉ ከአስክ ወጃቡ
ተምም አካን ድያፈት ጋሸ ጌሰ።
ምድር ክምሰል መሰ እተ ምስካበ
ተለው ወደ እተ።
እሊ ሰድ እሊ “አሀ! ሐምቅ፡
መክሩህ፡ እት ቤት መናቢትከ
ወመስከብ እመረ እግል ትሰከብ
መጸአከ!? አዜ እግል እውዔ
እትካቱ፡ ክሎም እንዴ መጸአውከ
ክትፈት ክትፈት እንዴ ከተፈውከ
ለዐቤት ክትፈትከ አክል እዝንከ
እግል ልከትፉካቱ” ቴሉ፡
እሊ ወክድ እሊ ለመክሩህ እናስ
እት ልርእየ አርድ ወሰመ ምን
ሒልል ሾመት ጨበ እቱ፡ ወምራቁ
እት ወሪዱ ነሽፈ ወሞቱ እብ ክልኤ
ዕንቱ ረአ ወእብ ክልኤ እዝኑ
ሰምዐ። ሕዩር እት እንቱ ህዬ

“ሐሰብኪ ወዐይብኪ ዔብ ገአኮ
ምን ወፈዲሐት ገልገላይ ነጂኒ፡ ስን
ግዋሬነ ወምስንዮትነ ኣምሪ፡ እት
ክትልኪ ሀርብ ህሌኮ ዐይብኪ እዘሚ
ምንዬ” ቤለየ፡፡

ለአሚረት እሲት በዲረ ሻሙ
እንዴ ኢትወዴ እብ ክሱስ ፍትነት
አንሳት ወምክረን ደርስ እግል
ተሀቡ ሓስበት ሰበት ዐለት የም
መትመሴካኑ ኢገብአት፡

“ዐይብ ኢትግበእ ወክትል
ኢትከጅል ወኢተአምር ካጅል
ወቅዩር፡ ፍትነት ወምክር አንሳት
ሐሰርኮ ወደወንኮ ትብል ቅዩር፡
ልብብ ወምክር ወፍትነት አንሳት
ዕምር ኖሕ ምንዲ ትነብር፡ ወማል
ቃሩን ምንዲ ትመልክ፡ ወሰብር
አዩብ ምንዲ ተአሰብር ሐቴ ዕሰሪት
ወኢከተብከ ምኑ ወኢበጽሐከ፡ እንተ
ቃዊ ሞትከ እግል ትርኤቱ እብ
ክልኤ ዕንከ እለ እንተ ሞት ከጃል
ወደላል ሙትከ” ቴሉ።

ህቱ ላተ ዐፎ እት ለሐዜ ወነጃት፡
እት በኬ ወልሓኬ፡ እት ሐንቴሀ
በርከ አቅሱስ ጋብእ እት እንቱ።
እተ ሐንቴሀ እት ልትራወት፡

“ሐሰብኪ ወክትልኪ አነ ገብርኪ
አነ ወአድግኪ ወእንቲ መንባይትቼ
እንቲ ረአስ መንበር ዐፎ ወደይ እዬ
ከጠለቂኒ” ቤለየ።
እሊ ስድ እሊ ላተ ህተ ሰኒ ቅህረት
ወሓርቀት እቱ ዲብ እንተ፡
“አርወሐትከ እት ፈግር ኢርኤኮሀ

ምንዲ ኢገብእ ይእበርድ” ቴሉ
ከሐቴ ትሮክዋይት ውዔት፡ ወለባብ
ትፈትሐ ወአዳም እት ልትሳስዐው
መጸአው። ወለ እናስ እተ ለእቱ
እክሩር ለዐለ መአስ እት ቅያብ
መፋገረት አርወሕ ገብአ እት እንቱ
ጸንሐዮም። ህቱ እተ ምውዳቁ
እት እንቱ ህተ ቀደም ክሎም
እንዴ መጸአት፡ እበ እግረ ኬደቱ፡
ወለጥባበተ ነብረ እተ ገጹ ከሬት
እግሉ።

ለአሚር ንሁፍ እት እንቱ እት
ልስዔ መጸአ፡ ከትሰአለየ።
“ሃልኪቱ አፎ ውዔኪ፡ ወሚ ገብአ
ለጋሻዬ?” ቤለየ።
“ነብረ እት በሌዕ እብ ልቅመት
ትሐነቀ ወአዜ ማይ ከዔኮ እቱ፡
ክምነ ወርዱ ትከሬት ምኑ፡ እበ
ማይ ርድአኩዎ ወእብ እግርዬ
ክይድኩዉ” ቴሉ። ከለማይ እተ
ገጹ ከዔቱ እግሉ፡ ህቱመ ምነ ሸከሩ
በል ለለአብል መስለ።
ህቱ ክልኤ ዕንቱ ክምሰል ፈትሐ
ምነ መለሀዩ ለእት ቤቱ ሕዱሩ ለዐለ
ከጅለ ወፈርሀ፡፡ ለእሲተ አሚር እንዴ
ቀርበቱ አዜመ ክምእኒ ቴሉ፡
“ክምሰል እሊ ለመስል ምክር
አንሳት ከተብከ ገብእ እተ
አክትበትከ? ያፋርስ”ቴሉ።
ዕኑዱል እት እንቱ ወክምሰል
ሰክራን እት ልትራጀፍ ወለርዐዴ፡
ወሀለዮቱ እት እዲነ ክልኤ ዕንቱ
እት ገንሐ ሐሰት እት መስሉ፡ “አነ
እት እዴኪ ቶበት ባልስ ህሌኮ ምን
አንስ ወምክረን ወፍትነተን” ቤለየ፡
ወእግለ እግሉ ካትብ ለዐለ አክትበቱ
እት ብሐር ወግረዩ ምኑ ከሄራሩ
አተላለ አስክ ዐዱ።

ፍትነት አንሳት ወምክረን እንዴ ኢከተብኮ የሀዴ!!

19 ገጽ 3 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

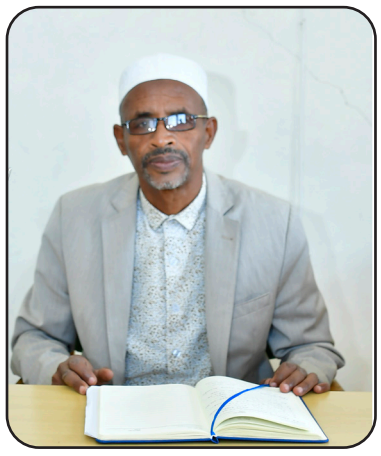

ዐማር ሳልሕ ገመ
ተዕሊም ነቲጀት እግል ለሀብ ውቅል መታበዐት ኒዴ ወንትዐብ

አግደ ሀደፍ ውዛረት ተዕሊም እብ
ዕልም ወዐቅል ለበሽለ ወከምለ፡ ዲብ
ሙስተቅበል ህዬ እግል ወጠን ነቲጀት
ለገብእ ወወርስ ሙዋጥን አፍረዮቱ።
“ተዕሊም እግል መንፈዐት ገቢል”
እበ ትብል ስቅራት ቱ፡ እት
ክል ባካት ለህለው መስኡሊን
ወሙደርሲን ለከድሞ እቡ ግያስ።
እት ምዴርየት ሰንዐፌ ህዬ ከአፎ
ልትከደም እቡ ህለ ዶል እንርኤ፡
እብ ንዙም አግቡይ ለልአደርሰ
ረውዳት 49 ህለየ፡ መአንብታይት
ደረጀት 35፡ ምግባይ ደረጀት 12፡
ካልኣይ ደረጀት 4 ክምሰልሁመ
ምስል መአንብታይት ደረጀት
እንዴ ገብአየ ረውዳት ለልአደርሰ
9 ህለየ። ሰበት እሊ እብ ጀሜዕ
109 መአሰሳት ተዕሊም ህለየ።
ናይ ረውዳት ህዬ ልሳዕ ምን አዜ
ወሐር እግል ልትወሰክ ልትከደም
እቱ ህለ። አስክ እለ ብጹሕ ለህለ
ህዬ 83 ምእታይት ልትዋገም። 17
ምእታይት ለገብእ ህዬ ታርፍ ህለ።
እሊ መዳርስ እሊ ዲብ አየ ወአየ
ህለ ምን እምብል ህዬ ዲብ 25
እዳራት ደዋሒ ናይ ምዴርየት
ለህለ ቱ። መዲነት ሰንዐፌ ህዬ ሰለስ
እዳራት ደዋሒ ሓቅፈት ህሌት።
ለተርፈ 22 እዳራት ደዋሒ ዲብ
ቅሩብ ወረዪም ለህለ ብሩር ልደየረ
ለህለየ እዳራት ተን። ክም መሰል
እንክር ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ
ርኤነ ምን ገብእ፡ ሐድ 60 ኪሎ
መትር ራይም ለህለ ባካት ዲቡ
ክድመት ተዕሊም ልትሀየብ ህለ።
እሊ ባካት እሊ አድብር ወአወድግ
ለበዝሐዩ፡ እግል ቲጊሱ ሰኒ ክቡድ
ወለ ለአትዕብ ቱ። እንክር ግብለት
ዛለምበሰ ምኑ ምፍጋር ጸሓይ
ለተሌመ አስክ ሐድ 36 ኪሎ
መትር እንዴ ግስካቱ ከደማት
ተዕሊም ልትሀየብ ለህለ። ሰበት እሊ
ተዕሊም እግል ኩሉ ለልብል ዲብ
እለ ምዴርየት ልትከደም እቱ ህለ።
ከደማት ረክብ ለህለ ሸዐብ ህዬ ሐድ
52 አልፍ በጽሕ።

እስታዝ ዑመረዲን መሐመድ

ሙሰውር፡ ክብሮም ጸሃዬ

“ተዕሊም ነቲጀት እግል ለሃብ ውቅል መታበዐት ኒዴ ወንትዐብ!” ከሊመት መስኡል መዳርስ ምዴርየት ሰንዐፌ ተ። እት ምዴርየቶም አብጽሖት ተዕሊም እት ኩሉ እዳራት ደዋሒ ወደገጊት ገብእ ለህለ ጅህድ፡ ወደረሰ ነቲጀት ሰኔት እግል ልሰጅሎ ገብእ ለህለ ካድም እበ ከስስ ተውዴሕ እግል ለሀበነ ዲብ መዲነት ሰንዐፌ እምሕቡራም ምስሉ ዐልነ። ታምም ጽበጥ ህድግነ ዲብ እለ ናይ ዮም ጥብዐት እግል ንቀድሙ እግልኩምቱ፡ ቅራአት በኪተት።

መትመዳድ ተዕሊም እት ክሉ
ከአፎ ህለ ዲበ ልብል ሰኣል ህዬ፡
ዲብ ለበዝሐ ባካት ግሩም ህለ እግል
ልትበሀል ቀድር። ክልኤ እዳራት
ደዋሒ ላኪን መዳርስ ለኢበጽሐየን
ህለየ። መሻክለን እግል ለአርህየ
ህዬ ዲብ ባካተን ለህለ እዳራት
ዳሕያት ሰበት ለአደርሰ ከደማት
ተዕሊም ኢረክበያኒ እግል ልትበሀል
ኢልትቀደርኒ። ምን ሰር ኪሎ መትር
አስክ ሰለስ ኪሎ መትር እንዴ ጌሰየ
ለአደርሰ ሰበት ህለየ። ህተን ህዬ
እዳረት ደዋሒ ግያሴ ዐዲ አባግዕ
ዲብ እዳረተ ምንመ አለበ፡ እዳረት
ደዋሒ ክሳድ እምበ ለትትበሀል ዲብ
ባካተ ሰበት ህሌት፡ መድረሰት ክሳድ
ዕርፊ ለትትበሀል ዲበ እንዴ ለእከት
ተአደርስ። ለካልኣይት ህዬ እዳረት
ዳሕየት ቢሓት ለትትበሀል ምን ሰር
ኪሎ መትር አስክ ሰለስ ኪሎ መትር
ዲብ መዝበ ለትትበሀል እዳረት
ደዋሒ መአንብታይት፡ ምግባይት
ወካልአይት ደረጀት ለተአደርስ
መድረሰት ሰበት ህሌት ዲበ ደርሶ።
ሰበት እሊ መቅርሕ መትመዳድ
መዳርስ እት ምዴርየት ሰንዐፌ
ግርም ክም ህለ ምን ተውዴሕ
እስታዝ ዑመረዲን እግል ንፍሀሙ
ቀደርነ።
ሓለት መዳርስ ዶል እንርኤ ህዬ
ክል መድረሰት ናይ ኖሰ ሙምተላካት
ትመልክ። ዲብ ገሌ ዶል ሕዲነ
ከነባት ወሰቡራት ለመስል እግል
ልሳድፍ ቀድር፡፡ ክም መሰል ዲብ
እለ ሰነት ዮም ዓመት እብ ደረጀት
ምዴርየት አሳናይ ለገብአ እግሉ
1029 ከነባት ወእግል 17 መዳርስ
ተሀየበ። እብ ደረጀት አቅሊም ህዬ
200 ከነባት አሳናይ ገብአ እግሉ።
ሀለዮት ሙደርሲን ምን ንትሃጌ ህዬ
ዲብ ገሌ ባካት ንቁስ ህለ፡ ብዝሔ
ሙደርሲን ምንመ ህለ እግል እለን

ኩለን መዳርስ በጽሕ ወለ ኢበጽሕ፡
ዲብ ገሌ ናይ ሕሰት ሌጠ ምን ነቅስ
ዲብ ገሌ ህዬ ዕሙማይ ንቁስ ሳድፍ
ህለ። እብ ዓመት ህዬ 642 ሙደርስ
ወዲብ እዳረት ለከድሞ 81 ነፈር
ዲብ እለ ምዴርየት ህለው።
ዐድድ ደረሰ ዲብ ረውዳት 1977
ደረሳይ ህለው፡ ዲብ መአንብታይ
8,232 ደረሳይ፡ ዲብ ምግባይ
ደረጀት 4,320 ወዲብ ካልኣይ
ደረጀት ሐድ 2500 ደረሳይ ደርሶ
ህለው። ለደርሶ እቡ ሀገጊት ዲብ
መአንብታይት ደረጀት እብ ሂገ
እም ዲብ ገብእ፡ ናይ ሳሆ ቀውምየት
እብ ሳሆ ወናይ ትግርኘ እብ ሂገ
ትግርኘ ክም ደርሶ ገብእ። እት
ምግባይ ወካልኣይ ደረጀረት ክም
ሐልፈው ህዬ እብ ሂገ እንግሊዝ
ቶም ለደርሶ። ምነ መአንብታይት
ደረጀት ለልትበሀለ ህዬ 13
መድረሰት እብ ሂገ ሳሆ ለልአደርሰ
ህለየ። ዲብ መዳርስ እግል ዐባይ
ህዬ 22 ንቅጠት ህለየ አወላይት
ሰነት፡ ካልኣይት ወሳልሳይት ሰነት
ለልትበሀለ ዲብ ኩሉ ለደርሰ አዋልድ
አንሳት ወውላድ ህለው ለበዝሐ
ዐደድ ላኪን አዋልድ አንሳት ተን።
እምበል እሊ ናይ ምሴ ለደርሶ እት
መዲነት ሰንዐፌ ሐድ 232 ደረሳይ
ዐለው። ምነ 11 ፈስል ለደርሰው
ህዬ 9 ደረሳይ ዮም ዓመት 12
ፈስል እግል ለአትምሞ አስክ ሳወ
ለትከረው ህለው። እምበል እሊ
እግል ሙስኩናም ዐቅል ወገሮብ
ለደርሶ ዲቡ ፈስል እንዴ ዳለ

23 ደረሳይ ክቡት ህለ። ፍንቲት
መድረሰት ሰበት አለቦም ህዬ ምስል
መአንብታይ መድረሰት ሰንዐፌ
እንዴ ገብአው፡ ፈስል ዎሮ እንዴ
ትፈንተ እሎም፡ እግሎም ለልአደርሶ
ሙደርሲን እቦም ደርሶ። እሊ ዲብ
መዲነት ሰንዓፌ ገብእ ለህላቱ። ዲብ
ብዕድ እዳራት ደዋሒ ህዬ እሎም
ምስኩናም ለብዲበ እዳረት ህሌት
ምንገብእ ምስለ ደረሰ እንዴ ጌሰው
ክም ደርሶ ገብእ ክም ህለ እስታዝ
ዑመረዲን ሸርሕ።
መሻረከት ደረሰ አዋልድ አንሳት
ዲብ ምዴርየት ሰንዐፌ 46.7
ምእታይት በጽሕ ህሌት። እለ
መሻረከት እለ ዲብ ደረጃት
መአንብታይት ለዐቤት ዲብ ገብእ፡
እት ምግባይት ደረጀት እንዴ ነቅስ
ዲብ ካልኣይት ደረጀት ህዬ ሰኒ
ትደሀር። ዕሙማይ መሻረት ናይ ክሉ
ጃንብ ደረሳይ ህዬ ለትትሐመድተ
ለህሌት። ደረጀት በቃዐቶም ህዬ
ምን እንርኤ እግል መሰል ናይለ
ሐልፈት ሰነት አስክ ሳወ ለትከረው
234 ደረሳይ ምኖም 43 ደረሳይ
ለትሓልፍ ንቅጠት ለአምጽአው
ወሰለስ ምኖም አርባዕ ኑቅጠት
ምሉእ ለሰጀለው ህለው። እሎም
ደረሰ እሎም ምስለ ህለ ኢረኪብ
ናይ ኮምፒተራት ምን ዐባዪ መዳይን
ለመጸው እንዴ ጃገረው፡ ክእኒ
ነቲጀት እግል ልሰጅሎ ለቀድረው
ውቁል እህትማሞም ለአርአው
ሰበት ቶም፡ ለእሉ ወደው ጅህድ
ለልትሐመድቱ፡ ልብል እስታዝ

ዑመረዲን።
በቃዐት ተዕሊም እግል አዳቃብ
ወፈሀም እግል ዓበዮት እግል
ደረሰ እብ ክል መድረሰቶም
ትሉሉይ ሐብሬ ወታዕቢኣት ምን
መአንብታይት ደረጀት ፈድቦ፡
ኢትሕመቆ እት ልትበሀል፡ ዲብ
ሳዖታት ስቅለት በንዴረት ዲብ
መድረሰት ልትሀየብ። ብዕድ እብ
ለትፈናተው ጀሃት እብ ሙደርሲን፡
እዳራት ወፖሊስ፡ ሐብሬ ክም
መሻክል ጀራይም ወወጠንየት
ለከስስመ ልትሀየብ። እተሓድ
ሸባብ መ ናይ መሕበሮም ወብዕድ
ቀድያት ልሀይቦ። መሕበር አዋልድ
አንሳት ለከምሰልሀ እሊ ዲብ ኩሉ
ባካት ለህለ መዳርስ ለልትሀየብ
ቱ። እት ሰነት ክልኤ አው ሰልአስ
ዶል ገብእ። ዲብ ናይ ፊራሮ ገማል
ከረም መ እንዴ ኢተርፍ ሐብሬ
ወታዕቢኣት ገብእ። ለደረጀት ከብቴ
ህዬ ለበዝሐው ደረሰ ምነ ልትሀየቦም
ሐብሬ ብዙሕ ተቅዪር ለአመጽኦ፡
እሊ ህዬ ዲብ በቃዐት ወፈሀም ደረሰ
ዐውቴ እግል ልሰጅሎ ወሙስተቅበል
እግል ልግንሑ ሴድያይቱ ለህለ።
ዲብ ምዴርየት ሰንዐፌ እብ
ፍንቱይ ለጅነት ሙደርሲን፡ ደረሰ
ወዋልዴን ዶረ ሰኒ ትሩድቱ ለህለ።
ሸዐብ ወእዳረቱ መጦር መዳርስ
እንዴ በጥረው ደረሰ ዲብ መዳርስ
ሰኒ እግል ልድረሶ እብ ማሎም
ወነሐሮም ለወድዉ ወቀንጾቡ
መሃም ምን መዳርስ አስነዮት አስክ
ኣላት መዳስር አውጀዶት ወእግል
ሙደርሲን መጦርኩም ህሌነ እት
ልብሎ፡ እት ክል መድረሰት ለህለው
ዲብ ስድየት ብዙሕ ጅህድቱ ገብእ
ለህለ፡፡ እሊ ህዬ ዲብ ዕምር ተዕሊም
ለበጽሐው ውላዶም ዲብ መዳርስ
እንዴ መጽአው እግል ልትዐለሞ
ወእሕትራም ሙደርሲኖም
ወመድረሰቶም እንዴ ኣመረው
ለልትሀዮቡ ድሩስ እብ እህትማም
እግል ልታብዕ ወደረጀቶም እግል
ልወቅሎ ትሩድ ጅህድ ሕበርቱ
ገብእ ለህለ። ምናተ ልሳዕ ዐቦት
ተዕሊም እግል ተሀሌ ወሙዋጥን
እብ ተዕሊም እግል ልብሸል ጅህድ
ሕበር እግል ነአዚድ ልጠለብ ምኒነ
እት ልብል እስታዝ ዑመረዲን
ወዴሕ።

19 ገጽ 4 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

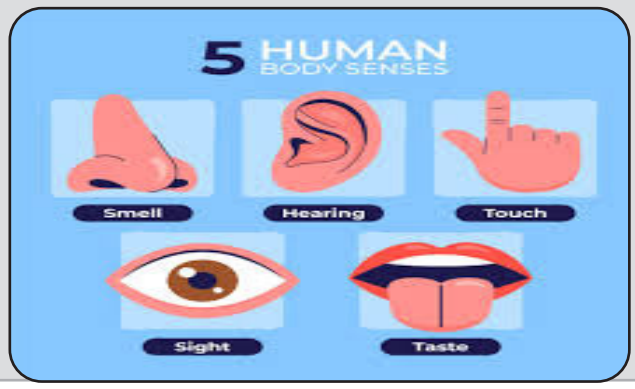

ስማዕ ገሮብ ሚ በህለት ቱ፧

ስማዕ ገሮብ ሽቅል ፍንቱይ
ለሸቄ ከፈፍል ገሮብ ቱ። መሰለን፦
ኣንፍ እግል ጼነ ፣ዕንታት እግል
ንርኤ ወእዘን እግል ንስማዕ ነፍዖ።
ወድ አዳም ሐምስ ስማዕ
ገሮብ ቡ። ህቶም ህዬ ዕን፡ እዝን፡
ኣንፍ፡ ንሳል ወቀርበት ቶም።
እሎም ሰምዓት ገሮብነ ህዬ፡ ክል
ምኖምከ ናዩ መንፈዐት ቡ። እብ
ዓመት ህዬ ስመዓት ገሮብነ ሓለት
ድዋርነ እግል ንድሌ ነፍዑነ።
ከአዜ ክለን ሐምስ ስማዕ ገሮብነ
ሓቴከ እግልሚ ክምሰል ተነፌዕ
እብ ሐትሐቴ እግል ንሽረሐን
ቱ።

ዕን

ዕንታት ዎሮ ምነ ሐምስ
ስማዕ ገሮብነ ቱ። መንፈዐቱ
ብዝሕት ወተረቱ ዐባይተ።
መሰለን፦ ዕንታትነ እት ድዋርነ
ለሀለ ሓጃት እግል ንርኤ ነፍዐነ።
ዕንታትነ አዳም፡ ዕጨይ፡ ሔዋናት፡
አብያት፡ አድብር፡ መሓዛት፡
አወድግ ወዐስተር እንረኤ
እቡ። እምበል እሊመ ክቱብ
ወተለፍዝዮናት እንርኤ እቡ።፡
አምዕል ወላሊ አውመ ጽልመት
ወበርሀት ነአምር እቡ። ክምሰል
ሓባር፡ መባትክ፡ ግዝፍ ወንእሽ
እንዴ ሬኤነ እንፈናቴ እቡ።

ግዳማይ ከፈፍል ዕን

ከም ቶም፧ ምን ወምን

ህዬ ልትበሀሎ፧

ዕን ሰለስ ግዳማይ ክፋል በ።
ህቶም ህዬ፦ ሐወጅብ ዕንታት፡
ስፍር ዕን ወከበሮ ዕን ልትበሀሎ።
ግዳማይ ከፈፍል ዕን ለትፈናተ
መናፍዕት ቦም። መናፍዕቶም ህዬ

መዳልያይ ዑመር ዐሊ ሳልሕ

እብ ሐት ሐቴ እግል ንሽርሑ
ቱ።

1) ሐወጅብ ዕንታት እት
ተሓታይ ከፋል ብሶት ወዲብ ረአስ
ዕንታት ለልተረከብ ጭገር ቱ።
ገሌ ምን መንፈዐት ሐወጅብ ህዬ፡
ለህበት ምን ብሶት እት ተአድሮሬ
አት ዕን እግል ኢትትቀመሽ እት
ከሬዕ፡ ክም ዴደባን ላሊ ወአምዕል
እምበል ዕረፍ ከድም።

2) ከበሮ ዕንታት እግል ዕንታት
ለገልቡብ ጅልድ ቱ። መንፈዐቱ
እግል ዕን ሰኒ ዐባይ ተ። መሰለን፦

ረብረብ፡ ቅዶ፡ ውልዋል ወብዕድ
እግል ዕን ለልኣዜ ሓጃት እት
ዕን እግል ኢልእቴ ከሬዕ። ከበሮ
ዕንታት ወቀዩ ምዶል እሊ ሌጠ
ገብአ? ሐቆ ክል ገሌ ካልኢት
ህዬ፡ ተሀኬኮ እንዴ ኢልብል በል
ወሸም እት ወዴ ዕንታትነ እግል
ኢልትናሸፍ ነፍዐነ።

3) ስፍር ዕንታት እት አፈች
ከበሮ ዕንታት ለልተረከብ ጭገር
ቱ። ህቱመ ቅዶ ወለ እሉ መስሎ
እግል ከበሮ ዕንታት እንዴ
ሐልፈው እት ዕን እግል ልእተው
ለልሐዙ ዴረት ዕን ከርዖም።

ራዓዮት ዕንታት

ዕንታት ምን ቅያስ ወለዐል
መትከምህ ሰበት ገብአ ለለአትሐዜ
መትደጋግ እግል ኒዴ እሉ
ወጅብ። ከእለን ለተልየ ንቃጥ
እግል ዓቂብ ዕንታት ሰኒ ሴድየት
ተን።

1) እብ ጨበል ሕድ ሃጸፎት፦
እብ ጨበል ሕድ ሃጸፍነ ምን
ገብእ ዕንታትነ እግል ለትደረር
ሰበት ቀድር፡ እብ ጨበል ሕድ
እግል ነሃጽፍ ወንተልሄ አለብነ።

2) መትከራይ ቅዶ እት ዕን፦
ዕንነ ቅዶ ትከረ እተ ምን ገብእ፡
እግል ንድከከ አለብነ። ጀፈርነ
ለሀለ ነፈር እብ መልሃሁ ለቅዶ
እግል ለአፍግር ምኒነ እግል
ነሐብሩ ወጅበነ። እሊ እት ዕንነ
ቅዶ ለልተከሬ እቱ ወቅት እት
ቤት ሐቆ ህሌነ ላኪን እት ፍጃን

ነዲፍ ማይ ጽሩይ እንዴ ወዴነ አው
መልአናሁ፡ እግለ ቅዶ ለብእተ
ዕንነ እተ ከብዱ እንዴ ቀመሽናሀ
ንፍተሐ። ለማይ እተ ዕን እንዴ
አተ እግለ ቅዶ ለአፈግሩ። ለቅዶ
እብሊ በሰር እሊ ሐቆ ኢፈግረ
ላኪን እብ ሸፋግ አስክ ሐኪም
እግል ኒጊስ ብነ።

3) አስቦሕ ዶል ፍዝዐትነ
ወአምሱይ ቀደም ስክበትነ ገጽነ
እብ ማይ ወሳቡን እግል ንሕጸቡ
ወጅበነ።

4) ጭነጪት እግል ዕንታትነ
ለለሓምም የም አለቡ ጀራሲም
እንዴ ረፍዐ ሰበት መጽእ፡ እት
ደዋዬሕ ዕንታትነ አው እብ
ዓመት እት ገጽነ ጨነጪት እግል
ነአትገሴ አለብነ።

5) ሓጃት በልሒት ወሓጃት
ብዕድ እግል ዕንታት እግል
ልድረር ለቀድር እቡ መተልሃይ
ወላከፎት እት ሕድ እግል ዓፍየት
ዕንታት ደማን አለቡ። ክልዶል
እብ ሓጃት በልሒት እግል ንተልሄ
ወዲብሕድ ንላክፉ አለብነ።

6) እግል ስራይ ዕንታት እንዴ
ትበሀለ ለገብእ የም ለአለቡ
ዴራይ ለመድ ሀለ። መሰለን፦
ክምሰል ከረ ሻልሆት ወሃለቦት
ሐወጅብ እግል ንስሜ እንቀድር።
ሻልሆት ወሃለቦት ሐወጅብ እግል
ዕንታትነ እት ብዕድ ሕማም
እግል ለአትጠውሩ ሰበት ቀድር፡
ዕንታትነ ሐቆ ሐመ እብ ሸፋግ
እት ጀፈርነ ለህሌት ዕያደት እንዴ
ጌስነ እግል ነአርእዩ ወጅብ።

7) ገሌ አንፋር አድሐ ሰኒ
ልርኡ። ምናተ ምድር ዶል
ጸልምት ለዐውሮ፡ ከላሊ እብ
ተማመ ሐበት እንዴ ኢልርኡ
ምድር ጸቤሕ እቶም። እሎም
ክእኒ ለገብኦ አንፋር ዐወር ኣዱጌ
አውመ ብርትሕሌ ለልትበሀል
ሕማም ሕሙማም ህለው በህለት
ቱ። ምን እሊ ሕማም እሊ እግል
ንትነጄ ለሰዴነ ነበሪት ሀለ። ገሌ
ምኑ ህዬ፦ ክምሰል ዜድ ዓሰ፡
ሔሳስ፡ ቤጭ፡ ሐሊብ፡ ካሮት፡
ጠማጥም፡ ሐምሌ ወለመስሉ
እግል ንስሜ እንቀድር። ሰበት
እሊ፡ እሊ ሕማም እሊ ሐቆ
ረክቤነ፡ ክል ምዕል እት ነብራነ
ምን እሊ እት ለዐል ለትሰመ
ጅንስ ነበሪት እት ነሓብር ዓፍየትነ
ነድመን ወነአክድ።

8) እት ገሌ አንፋር ለልትረኤ
ጌጋታት፦ እግል ሳረዮት ዐወር
ኣዱጌ እንዴ ቤለው ክምሰል
ታከሶት ወማሰሶት ዕንታት
ወለሃሚት እብ ከብደት ልትረኤ።
እሊ ታከሶት እሊ ራቴዕ ክም
ኢኮን እንዴ ኣመርነ እግለ
ክመሰልሁ ለወዱ አነፋር እግል
ንምከሮም ወነሐብሮም ወጅብነ።

ስማዕ ገሮብ!!

ርያደት ሐንገል

1.ዕን ከም ጅንስ ግዳማይ ክፋል በ?
2.ዕንታትነ ሚ ወሚ እግል ንፈንቴ ነፍዐነ?
3.በ+20=90
በ=90-20
በ=
4.ረ-100=235
ረ=235+100
ረ=

በሊስ

ሐብሬ

ሓይሳም ቄርአት፡ እግል
ትሻርኮ ምስልነ ወረአይክም
እግል ተሀቡነ ሰእየትነ ዐባይተ።
ዕንዋንነ ውዛረት ታዕሊም
ወሳእል እዕላም።
ዕልብ ተለፉን 114991
ወዕልብ ቡስጠት ህዬ 609 ቱ።

1.ሐወጅብ፡ ስፍር ዕን ወ ከበሮ ዕን ቶም።

2.በርሀት ወጽልመት እግል ንፈንቴ ነፈዐነ።

3.በ=70

4.ረ=335

19 ገጽ 5 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

ሐምዴ ትብጽሑ ሞለዬ ለሰኒ ከልቄነ
እግል ኒጊስ ወንብጸሕ አደይ ወአገር ሀቤነ
ወሒለት ለእበ ንትሐረክ ረቢ ሚ ከልኤነ
እግል ንትፈንቴ ምን ንዋይ ዐቅል አዜዴነ

ረቢ ክሉ ሀቤነ ሕነ ለነሐዝዩ
ሐምስ ለስማዕ ገሮብ በዐልዬ ሰኒ ውደዩ
ሕፉን ወብሩድ ቀርበት ኖሰ ደሊዩ
ቀሌዕ ወሐምል እብ ትምተም እንደልዩ

እዘን ሀቤነ ክርን እግል ፈረጎት
ወዕንታት ሀቤነ ረዪም ወቅሩብ እግል አቅመቶት
ወንሳል ሀቤነ ጥዑም ወመሪር እግል አከዶት
ወአንፍ ሀቤነ ነፍዕ እግል ጼነዩት

ዶሮም ዐቢቱ ሐምስ ለእሎም ሰሜነ
ቀርበት ምን ይተሀሌ ከፎ ወገብአነ
ሕፉን ወብሩድ እብ ሚ ወፈረግነ
እዘን ምን ይለሀሌ እብ ሚ ወሰምዐነ
ዕንታት ምን ይእንረክብ እብ ብዕዳም ወትመረሕነ
አንፍ ምን ይእንረክብ ቅዱይ ጼነ ወይትነሸዕነ
ወንሳል ምን ይጸንሕ ጠዐም ወለዘት ነብረ ወይደሌነ

ሐምስ ስማዕ ገሮብነ እምበሌሆም ይነብር
ከንትሐፈዝ እቶም ምን መደረት ወዕዝር
ቀርበትነ ይነሀልብ ወአንፍ ይንሰርስር
ሐናት እግል ንብተክ ንሳል ይነሐናክር
እዘን ዶል ወጅዕ እብ ዕጨይ ይንቀዋቅል
ወዕንታትነ ይነአጽሌዕ ቅዶ ዲብ ነአፈግር
እብ ሕማም ዶል እንሽዕር በዐል መቅደረት ዓፍየት ነአስል

ስማዕ ገሮብነ እብ ዓፍየት እግል ልንበሮ
ስማዕ ገሮብነ ምስልነ እግል ለአብሮ
ምን ሕማማት ወርስሐት መትሓፋዝ ለአስትህሎ
ወምን ብሉሓም ሓጃት ወእግሎም ለመስሎ::

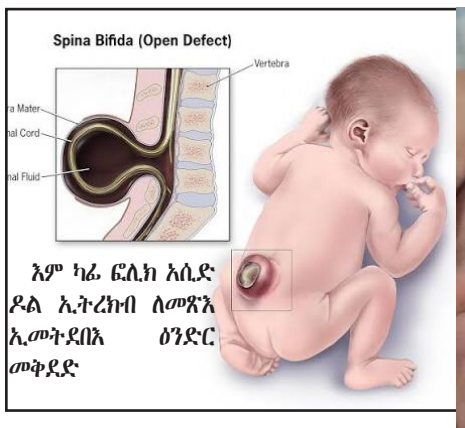

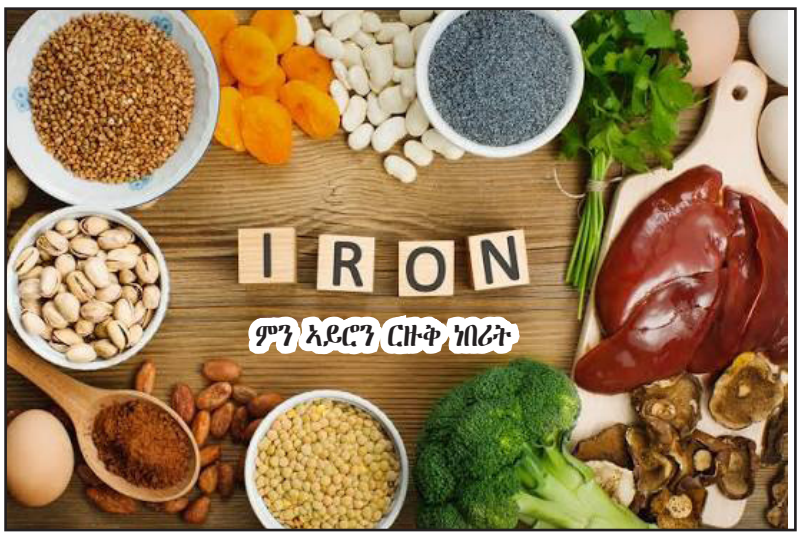

ነጀ ሞት ወላዲት ወእብ ፍንቱይ ሐቆ
ወሊድ ዲብ አውሐዶት ግዴቱ ዐባይ
ተ።

ኣይሮን ወፎሊክ አሲድ እት
ገሮብ ሰኒ እግል ልሽቄ ለሰዴ

በሰር

ቪታሚን ሲ እግል ክልኦት
እሎም ሰኒ ዲብ ገሮብ ክም ሰፉ
ሰበት ወዴ፡ ምስል ክባየት ዐሲር
አራንሺ አው ዘይቱን ምን
ልትነሰእ ለሔሰት ፍገሪት ለሀይብ።
እት ምዕላይት ነብረ ፈዋኪህ
ወሐመሊት አክደር አብዝሖትመ
ለክምሰልሀ።
መዓድን ካልስዩም ለብእቱ
ነበሪት ሐጺን እት ገሮብ እግል
ልስፌ ሰበት ኢሰዴ አውመ ሰበት
ከሬዕ ምን ካልስዩም ርዙቅ ለገብአ
ነበሪት ክም ሐሊብ ክልኤ ሳዐት
ቀደም ከኒን አው ሳዐት ሐቆ ከኒን
እግል ንስተዩ ልትፈደል።
ቅሔር ሐቆ ወዴ እትኪ ዶል
ድራር ምስል ነብረ ንስእዩ።
ቡን ወሻሂመ መዓድን
ሐጺን(ኣይሮን) እት ገሮብ እግል
ኢልስፌ ለከሬዕ ሰበት ገብአ፡
ለነስአክዩ እግል ኢሊጊስ ከኒነትኪ
ምን ልውሕድ ሰዐት ቀደም ሻሂ
አውመ ሐቆ ሻሂ ንስአቱ ወጅብ።

ምን ምዕላይት ነብራነ ዐምሳት

ለትጠልቡ ቅያስ ትረክብ፧

ምን ናይ ክል ምዕል ነብራነ ዐምሳት
ለትጠልቦ ቅያስ አይሮን ወፎሊክ
አሲድ እግል ንርከብ ይእንቀድር፡
ለልትጠለብ ብዙሕ ሰበት ገብአ። እት

ፎሊክ አሲድ ዎሮ ኑዕ ምን መንፈዐት ሐጺን ወፎሊክ አሲድ እግል ወላዲት
ቪታሚናት ቢ ቱ። ቢ9 መ
ልትበሀል። እሊ ቪታሚን እሊ
ለአግደ ሽቅሉ፡ ገሮብ ዑፉይ
ቀይሒት ሴላት ደም እግል ልስነዕ
ለሐዝዩ።
እሊ ቪታሚን እሊ እግል ወላዲት
ምነ እብ አውለውየት ለለአትሐዝየ
ጅንስ ቅዛእ ቱ። ካፊ ቅያስ ፎሊክ
አሲድ ለኢትረክብ ዐምሳት እግል
ረሐ ሌጠ እንዴ ኢገብእ እት
ውላዳመ ነቃስ ዐቢ እግል ልጅሬ
ቀድር። ገሌ ምነ ዐባዪ መሻክሉ፡
እት ክልቀት ናይለ ጅነ ለትጀሬ
ደማርተ። ፎሊክ አሲድ እት ዓሳብ
ወለዘይድ እት ዓሳብ ዕንድር
መቅደድ፡ ሐምሐመት ወሐግነት
ነቃስ ለአጀሬ። ለዕንድር እብ
ዋጅብ እንዴ ኢልትደበእ እግል
ልትረፍ፡ ሐንገል ንኡሻይ አውመ
ለሐግነት ኢታመት ዲብ እንተ
እግል ልትወለድ ቀድር።
እምበል እሊ ለእም ሕዳን/ድዕፍ
ደም ወእቡ ለተሌ ተዐበት ዛይደት
እግል ልርከበ ቀድር። ለቪታሚን
አስራር ደም ዑፉይ እግል ልግበእ
ሰበት ሰዴ፡ ካፊ ፎሊክ አሲድ ሐቆ
ኢሀለ እግል ሕማም ልብ ወጀልጠት
ቅልዓም ወዴነ።

ፎሊክ አሲድ መናፍዑ እንዴ
ዐለብከ ኢተምም፡ ሐንገልነ ታክር
ወፋጥን እግል ልግበእ ለሰዴ ሴላት
ዓሳብ ሰኒ እት ሕድ እግል ልትለጠም
ወልትሐበክ፡ ወምን ጨቅጥ ሐንገል
እግል ንርሄ ዶር ዐቢ ለአገዴ።

እት ክሉ ገሮብ ለሀለ ሴላትነ (ናይ
ጭገር፡ ቀርበት፡ አጭፋር) ደለ አበረ
እግል ልትሐደስ ወለሐዲስ ሕያይ
ወታምም እግል ልግበእ ኔፍዓይቱ።

ፎሊክ አሲድ አግደ ሚ

ዶል ለአትሐዜ፧

እት ናይ ምዕላይት ሐያትነ ምንመ
ለአትሐዜነ፡ እግለ እት ዕምር ወሊድ

ለሀለየ ለለዐምሰ ወለአጠብየ ላቱ ሰኒ
ወአማን ለአትሐዝየን።
ለገብአት አንሳይት እግል ትዕመስ
በርናመጅ ዶል ለሀሌ እለ ለቪታሚን
ውላድ ቀደም ውድየተ ምን ልውሕድ
ቀደም ወሬሕ እንዴ አባደረት ንስአቱ
ምን ተአነብት ለሔሳቱ። እግልሚ
እሊ ቪታሚን እሊ ዓሳብ መቅደድ
ወሐንገል እብ ሰኒ እግል ልትመኔ
ለሰዴቱ። እሊ መስል ዓሳብ ሀዬ

ለሕነት ምነ ትከለቀት እተ (ተልቄሕ/
fertilization ለተመ እተ ኢነት
እንዴ አንበተ አስክ አርበዕ ሳምን እተ

ሀለ ወክድ ዕንድር መቅደድ ሸክሉ
ጸብጥ ወለአተምም። ወለ ቪታሚን
እትለ መደት እላቱ ለልትሐዜ።
እሊ ወክድ እሊ ለእም ዐምሳት ክም
ሀሌትመ ኢትሽዕር እቡ። ሰበት እሊ
ለልትከለቅ ሀለ ጅነ ለለአትሐዝዩ
ቅያስ ፎሊክ አሲድ እት ደመ እግል
ልጽነሕ ከለትትመኔ ለሀሌት ዐልቀት
ካፊ ቪታሚን እንዴ ረክበት ዓሳበ
እብ ዋጅብ እግል ልትሸዐል/ልትበኔ
እንብትቱ እግል ትጽነሕ ትመከር።

ዐልቀት ሚዶል ትትከለቅ እግል
ነኣምር ሰበት ይእንቀድር ሀዬ፡ ምነ
እግል ትዕመስ ለበርመጀተ አስክ
ውላድ ትወዴ እት ትነስኡ ምን
ትጸኔሕመ መደረት አለቡ። እላመ
ኢቀድረት ምንገብእ፡ ደውረተ ክም
በጥረት አጊድ መርመረ እንዴ ወዴት
እብ ውላድ ባጥረት ክም ሀሌት ሐቆ
አከደት ለደዋሀ እግል ተአንብቱ
መትጻጋም ደሐነ ወደሐን ውላደ
ለአደምን። እላመ ሐቆ ሐልፈተ
ምነ ውላድ ዋድየት ክም ሀሌት
ለትሽዕር እተ ኢነት እንዴ አንበተት
እት ዕያደት መራዐየት ዐመሲ እንዴ
ጌሰት ለደዋሀ ክም ትነስእ እግል ቲዴ
በ።
እት ኤረትርየ አስክ እለ ዐምሳት
ክም ሀሌት ለተአመረት ሌጣተ
ከናይን አይሮን ወፎሊክ አሲድ እብ
ለሀ ምን ዕያደት መራዐየት ዐመሲ
ሸሀርከ ለትትሀየብ። ለሔሰት ላኪን
ቀደም ውላድ መትከላቁ ንስአቱ
ሰበት ገብአ፡ ምን ሰነት 2027፡
አንሳይት ቀደም ዕምስናሀ ክሉ እብ
ጀሀት ዓፍየት ለለአትሐዝየ መትዳላይ
እግል ቲዴ ለትቀድር እበ ክድመት
እግል ትወጀድ በርናመጅ ክም
ሀለ፡ እት ውዛረት ዓፍየት አቅሊም
ቅብለት በሐር ቀየሕ፡ መስኡል
ዓፍየት ዓይለት ኔርስ ሙሰ ኑርሕሴን
እት በርናመጅ ገለብ ደሐን ራድዮ
ምን መተንስየት እተትቀደመ እቱ

ሰኣል ዲበ ሀበዩ መብርሂ ሐበረ።
እሊ በህለት ለእግል ትዕመስ ትዳሌ

ሀሌት አንሳይት (አትሐዘ ምንገብእመ
ሸሪክ ሐያተ) ታምም ከሽፍ ዓፍየት
እንዴ ወዴት፡ ለገብአ ናይ ስርዐት
ፍሬ ወብዕድ ዳይም ሕማም ምንበ

እንዴ ትዳዌት ወምክር ሐኪም እንዴ
ነስአት፡ ፎሊክ አሲድ ወኣይሮን እንዴ
አንበተት እግል ትጽነሕ ለለአቀድረ
በርናመጅ እግል ልትአንበት ቱ።

ወላዲት ፎሊክ አሲድ ሚ

ዶል ለአትሐዝየ ወእግልሚ

መርሐለት
አሀምየት
ለልትጠለብ ቅያስ

ቀደም ዕምስነ
1-3 ወሬሕ ገሮብ ካፊ
መዓድን እግል ልከዝን ከዐልቀት
ክም ትከለቀት ሴላተ ለበኔ ቅዘ
ኣግል ትርከብ 400 - 800
ማይክሮግራም

አወላይ ጅዙእ ዕምስነ ምን

(ምን 1 - 12)

ዓሳብ ዕንድር መቅደድ
እግልልትመም/ልትሐተም ወእም-
ጅነ ወዐልቀት ኖሰ ዐቦተ እግል
ትሽፈግ። ለእት ዕያዳት እግል ዐመሲ
ለልትሀየብ 600 ማ/ግራም

ካልእ ወሳልስ ጅዙእ

ዕምስነ
(ምን 13ሳምን አስክ ውልደት)
እት ትሉሊት ዐቦት ከፈፍል ገሮብ
ወዳፍዖት ድዕፍ
ደም፡ ተካረት፡ ዓፍየት ወተጠውር
ሸበከት ዓሳብ ሰዴ. 600 ማ/ግራም
ሐቆ ውልደት
ወእት መደት
ጥባይ ጽበጥ ቅዘ ለአትሐድስ
ወእግል ጅነ ጥባይ ቅዘ ካፊ
ለሀይቡ 500 ማ/ግራም
ኔርስ ሙሰ ኑርሕሴን ለገብአት
ቀደም አዜ ዕንድር መቅደዱ ለኢተመ
ጅነ ለዋልደት አው ዲብ ዓይለተ
ክምሰልሁ ለሳደፈ፡ ሕማም ዳይም ክም
ስከሪ ወውቁል ደቅጥ ደም ለብእተ፡
ፍንቱይ ሕስር ጀላብ እግል ትርከብ
ቀደም ዕምሰተ እግል ሐኪመ እግል
ተሐብር ወመዕሉመት ባርሀት እግል
ተሀብ መክረ። እንዴ አትለ፡ ነብረ
ለኢተሐቅቅ እለ፡ ብዕድ አድውየት
ለትነስእ ምን ሐበሮት እግል ትብረድ
ክም አለበ፡ ምነ ሐኪም ለለቀርሩ እለ
ቪታሚናት፡ ምን በረ ደለ ነፌዕቱ
ለልቡለ ብዕድ ከናይን ምን ወሰኮት
እግል ትደገግ ሀዬ አትፋቀደ።

ዐምሳት እግልሚ ፎሊክ

አሲድ ወሐጺን ምስል ትነስኡ፧

ዐምሳት እብ ፍንቱይ ምን ካልእ
ጅዙእ ዕምስነ በህለት ምን ሰለስ
ወሬሕ ወሐር ቅያስ ፌሻይ ደም ዲብ
ገሮብ ሰኒ ወስክ። ኦክስጅን ዲብ ክሉ
ገሮብ እግል ልብጸሕ ለሴላት ዝያድ

ሐጺን ለሐዜ። ክልኢቱ(ኣይሮን
ወፎሊክ አሲድ) ምስል ዶል ልትሓበር
ሀዬ አድሕድ እንዴ ሰደ ካፊ ኦክስጅን
እብ ሕያይ ሴላት እት ክሉ ገሮብ
እግል ለአብጼሕ ውጅነ ዑፉይ እብ
ወላዲት ዑፊት እግል ንርከብ ሰዳይት
ዐባይ ወዴ። ምን ሕዳን ደም እንዴ

ረአሱመ ለነብረ ዲብ ትትበሸል እብ
እሳት ለልትናቀስ ቪታሚናት ሀለ።
ከለከፌ ቅያስ እግል ንርከብ ከርሸት
እግል ትትሐመሉ ለኢትቀድር ቅያስ
እግል ነኣቴ እተ እግል ለአትሐዜናቱ።
ሰበት እሊ ናይ ምዕላይ መአዲነ ካፊ
ቅያስ ኣይሮን ወፎሊክ አሲድ እግል
ንርከብ ምኑ ይእንቀድር፣ እበ ከናይን
ክም ልትካመል ገብእ። ደአም እብ
ዓመት ነፍስ እግል ትበኔ ወለደወ
ሰኒ እት ገሮብ እግል ልስፌ ነብራነ
ምን ሐምሌ ወፈዋኪህ ወብቁልያት
ወእክል መነወዐት ንውደየ።

ኔርስ ሙሰ ኑርሑሴን ብዝሓት
ቅሔር ወደ እትነ፡ ሐጺን-ሐጺን
ጠዐመ እትነ፡ ጼናሁ አቤነ፡ ሕብር
ሽን ከደንነ ትበደለ እንዴ ልብለ ምነ
ሐኪም ነሰኣሁ ላኪን ኢልትነፈዐ እቡ
ከእግል እለን መስለ ሚ ትመክረን
ለልብል ሰኣል መተንስየት ክም
መጽአዩ ክእነ ለትብል ነሲሐት ሀበ፦
ቅሒር እግል ኢሊዴ ዲበን
አምሱይ ምስል ድራር እንዴ ሃበረየ
እግል ልንሰኣሁ፡ ለጠምጠም እግል
ለኢፈትያሁ ጠምጠም እግል ለአብዴ
እለን ምስል ክባየት ዐሲር እግል
ልደርያሁ ሐቆለ ሐበረ፡ ከናይን
አይሮን ወፎሊ አሲድ ኢንስአት
ክልኦት ከሳር ክምቱ አፍሀመ። ለእተ
ጅነ ጀሬ ናይ ክልቀት ነቃስ ክሉ
ክሉ ዕምርከ ለልዐዝበከ ገብእ እት
ሀለ፡ ለእም ሕዳን ድዕፍ ደም ሐቆ
ብእተ እግል ኖሳመ ሰቂመት ሰበት
ትገብእ ለጼነ ወክሉ ወለብዕድ ቀሊል
ኢመትጠዓም እንዴ ተሐመልከ
አውለውየት እግል ደሐን ወዓፍየት
ውላድ ወወላዲት ሂበት ዋጅብ
ወፍዱል ቱ።

19 ገጽ 6 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

ምን ኣይሮን ርዙቅ ነበሪት

እም ካፊ ፎሊክ አሲድ
ዶል ኢትረክብ ለመጽእ
ኢመትደበእ ዕንድር
መቅደድ

እብ ኢረኪብ ካፊ ፎሊክ አሲድ ምነ
ጀሬ ነቃስ

ምን ፎሊክ አሲድ ርዙቅ ነበሪት

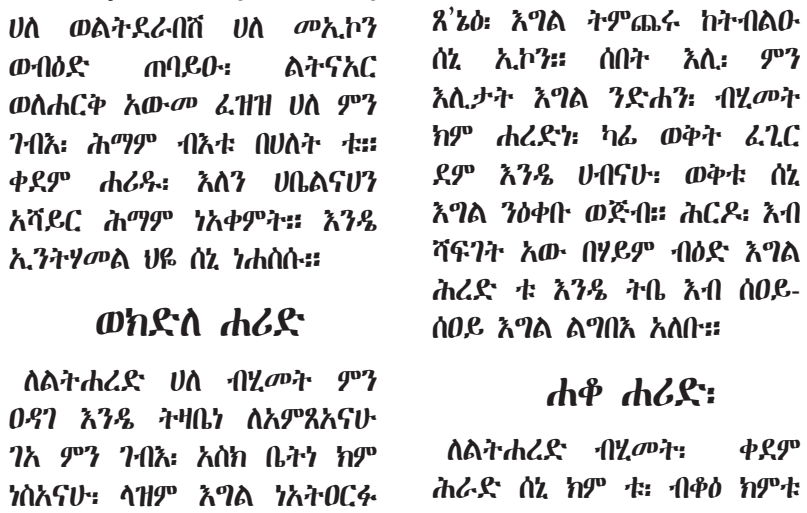

ለዘት ፍሬ-ካድም

ዒድነ እብ ሰለጠት ሰኔት ንነውሩ

ለልአትሐዜ አሽየእ ወመቃዪስ

• 1 ኪሎ ሰለጠት
• 1 ምግባይት በስለት
• 3 ከመዶረት
• 2 ምግባያት ካሮት
• 2 ምግባያት ድንሽ
• 3 ቤጨት
• 100 ግራም ፉል ቅሉይ ከጥሑን
• 250 ግራም ምን ለገብአ ልግበእ ፋሱልያት፡ ዐይኒ ዐተር ወአደንገል

• 3 መንከት ዜድ ስምስም አው ዜድ ዘይቱን (ለሀለ እግልነ ንትነፈዕ)
• 3 መንከት ጭመም ለይሙን

ገበይ ሽቅየትለ ሰለጠት

እሰልፍ፡ ለድንሽ ወለቤጭ ምስል እት ማይ ነአበሽሉ። ለሰለጠት ህዬ እብ ማይ ነዲፍ ሽሙይ ነሐጽበ። ሐቆሀ እንቀርድደ ወለነሐዝዩ ቅያስ እስቤዘት ምን ከመዶረ፡ በሰል ወካሮት እንዴ ቀርደድነ እት ግራብ ርሒብ ምስል ነሓብሩ ወለፋጆሊ ነኣቴ ዲቡ። ሐቆሀ ለብሹል ሀለ ድንሽ ወቤጭ እንዴ ፋለድነ ምን ለዐል እንወድዩ ዲቡ። እት ኣክር፡ ኩለ ለሰለጠት ለድቁቅ ፉል፡ ዜድ ወጭመም ለይሙን እንዴ ወሰክነ ዲበ፡ ሽሙይ ነሓብረ ወእግል ብለዕ ነአዳልየ። እለ ሰለጠት እለ ስስ ነፈር ናይ ዓይለት እግል ተአጽግብ እግልነ ትቀድር።

እብ ውዛረት ሐርስ ለልዳሌ ዓሙድ

ቅዘእ ለበ ሙነት፡ እግል ክሉ ወእት ክሉ!

ንዋይ ቀደም ሐሪድ ወግራሁ፡ ሓለት ዓፍየቱ ከአፎ ነአምረ?

ቀደም ሐሪድ

ዎሮ እግል ንሕረዱ ኣማም ለህሌነ
ሔዋን ቀደም ሐሪድ ዑፉይ ቱ
መኢፋሉ ለእንፈርግ እቡ ተኣምርተ
ብዞሕ ቱ። ለንዋይ ምን ዐዳገ
ነዐዝጉ አው ነአመጽኡ እት ህሌነ፡
እግል ንብልዑ ሰበት ቱ፡ እሰልፍ
እግል ንትአከድ ምኑ ለብነ ጋር፡
አተንፈሶትለ ሔዋን ከአፎ ክም ሀላ
ቱ። ለሀንፍእ ሀለ መዓዲ ለአተንፍስ
ሀለ እግል ነአንተብህ እቱ ወጅበነ።
እንቤዕ ምን ዕንታቱ አው ረሸን
ምን ኣንፉ፡ እሻረት ሸርእ፡ ገኖበቱ
ከአፎ ትመስል ህሌት? ናይ ጸሌዕ
ሸረንርብ አው ጸለዕ-ክሱት ብእቱ
መኢፋሉ? እብ ዋጅብ እግል
ንሕሰሱ ወንግንሑ ወጅብ።
እምበልሁመ ልስዕል እግል ኢለሀሌ
ምን ንትአከድ ምኑ ሰኒ ቱ።
ኢዓድየት እንፈሔ፡ ልትረበሽ ሐቆ
ሀለ፡ ለብሂመት ልንእር፡ ልትደዋረር
ሀለ ወልትደራበሽ ሀለ መኢኮን
ወብዕድ ጠባይዑ፡ ልትናአር
ወለሐርቅ አውመ ፈዝዝ ሀለ ምን
ገብእ፡ ሕማም ብእቱ በሀለት ቱ።
ቀደም ሐሪዱ፡ እለን ሀቤልናሀን
አሻይር ሕማም ነአቀምት። እንዴ
ኢንትሃመል ህዬ ሰኒ ነሐስሱ።

ወክድለ ሐሪድ

ለልትሐረድ ሀለ ብሂመት ምን
ዐዳገ እንዴ ትዛቤነ ለአምጸአናሁ
ገአ ምን ገብእ፡ አስክ ቤትነ ክም
ነስአናሁ፡ ላዝም እግል ነአትዐርፉ
ወጅብ። ምን ልውሕድ ምን 10
አስክ 12 ሳዐት ዕርፍ ሰኔት እንዴ
ረክበ፡ ሰኒ ክም ዓረፈ ምን ልትሐረድ
ልትፈደል። ትዕብ ወርቡሽ ዲብ
እንቱ ለነሐርዱ ብሂመት፡ በቃዐትለ
ስጋሁመ ሰኔት ክም ኢትጸንሐነ
እግል ንፍሀም ለአስትህል።

እተ ሕርደት ዶል እንመጽእ ህዬ፡
እሰልፍ ለበዐሉ አው ለሔርዳዩ፡
እንዴ ትናደፈ ወእደዩ ሰኒ እንዴ
ሐጽበ፡ ልባስ ነዲፍ ክም ዐርሰት-
ሕርዶ እንዴ ለብሰ፡ ዐፍሹ
ክም ጀርደት፡ መብረድ፡ ግድብ

ወሳጡር ሽሙይ እንዴ አትናደፈ
ወአትባልሐ ልዳሌ ከጸኔሕ። ንዋይ
ለነሐርድ ዲቡ ባካት ህዬ፡ ምን
ዕሳስ ወብዕድ ለልአከሴሕ ሓጃት

ሕር ወነዲፍ እግል ልግበእ ሰበት
ለአስትህሉ፡ እበ ትቀደረት አካናት
ግልቡብ ምን ገብእ ልትሐሬ። ማይ
አግደ መንድፋይ ረሳስሕት ሰበት
ቱ፡ እምበል ሺቀን ማይ ካፊ ለእቡ
ነአትናድፍ እግል ለሀሌ እግልነ ቡ።

እት ክለ ለወራት ጠቤሕ ህዬ ማይ
እግል ነአውሕድ አለብነ። አስክ
ጥብሐት ነአተምም፡ ዋጅበት ወራት
ነዳፈት እግል ንተ’በዕ ሀለ እልነ።
ሐቆሀ ለብሂመት ክም ተሐረደት፡
ኩሉ ለደም ከደን አስክ ገይስ ወቅት
እግል ነሀቡ ሀለ እልነ። ለደም አስክ
ነጽፍ ወልትሸለት ምኑ ንታከዩ።
መንፈዐት ናይ እሊ ሚ ተ እንቤ
ምን ገብእ፡ ደም ኩሎም ጀራሲም
ወባክቴርየ ለመስሎ ድድ አንፋስ
ሰበት ነቡሩ፡ እተ ስገ እንዴ ኢለዐዱ፡
ምስለ ደም ከደን ክም ፈግሮ እግል
ውድየት ቱ። ካልእ ህዬ፡ ለደም ሰኒ
ሐቆ ኢትነጠፈ ወኢፈግረ፡ ለስገ
ጸ’ኔዕ፡ እግል ትምጨሩ ከትብልዑ
ሰኒ ኢኮን። ሰበት እሊ፡ ምን
እሊታት እግል ንድሐን፡ ብሂመት
ክም ሐረድነ፡ ካፊ ወቅት ፈጊር
ደም እንዴ ሀብናሁ፡ ወቅቱ ሰኒ
እግል ንዕቀቡ ወጅብ። ሕርዶ፡ እብ
ሻፍገት አው በሃይም ብዕድ እግል
ሕረድ ቱ እንዴ ትቤ እብ ሰዐይ-
ሰዐይ እግል ልግበእ አለቡ።

ሐቆ ሐሪድ፡

ለልትሐረድ ብሂመት፡ ቀደም
ሕራድ ሰኒ ክም ቱ፡ ብቆዕ ክምቱ
ዶል ተአከድነ ምኑ፡ ለቀበቱ ሰኒ
ክም ከሰትናሀ፡ መሰለን ንሳሉ፡
ሕብርለ ስገ ከአፎ ክም ሀለ፡ ልብ፡
ሸነብእ፡ ከብደት ወክሉ ለብዕድ
ከፈፍል ገሮቡ ወስጋሁ፡ ሸክሉ ከአፎ
ክም ሀለ ሰኒ እግል ንግንሑ ሀለ
እልነ። መሰለን፡ ለሸንበአት ሕብጥት
ህሌት አው ቅደድ ለመስል ሸይ
ሀለ ዲበ መኢፋሉ እብ እዴነ
እንፈትሸ። ብእተ ምን ገብእ፡ እተ
እዴነ ልትሸዐረነ። ሸንበአት እሻረት
ሕማም ረኤነ ዲበ ምን ገብእ፡ እግል
ንልከፈ ወጅበነ። ሸንበአት ክል-
ዶል እተ ቀበትለ ሕሽኩለ ሼሻይ

ብዞሕ ጸንሔከ ምን ገብእ፡ እሊ
እግል ዓፍየት አዳም ኤዝያይ ቱ።
እምበልሁመ፡ ለሸንበአት አክደር
ወእሉ ሸብህ ሕብር ጸንሔነ ዲበ

ምን ገብእ፡ እሻረት ሕማም ቲቢ
አው ስዕለት-ዐባይ እግል ትግበእ
ሰበት ትቀድር፡ ኩለ ለሸንበአት
እንወርክየ። ሐቆለ ለከብደት ሕብረ
ቡናይ እግል ለሀሌ ቡ።

ምን እሊ ወኬን ሕብር ብዕድ
አው ግዝፍ ሐቆ ረኤነ ዲበ እግል
ንትሸከክ ወጅብ። ክምሰለ ናይ
ሸነብእ እት ከብደትመ ሕሽኩል
ጸዕደ እብ ማዩ ጸኔሕ። ሰበት እሊ፡
ከብደትመ እንዴ ከሰትናሀ እግል
ንሕሰሰ ብነ። እምበልሁመ፡ ለከብደት
ክም ከሰትናሀ፡ እት አስራርለ ደም
ቀጣይን አክደር ተብዕን ረኤነ ምን
ገብእ፡ ኤዝየት ሰበት ቶም፡ እግል
ንወርክዮም ወጅበነ። እት ንሳልመ
መግል ለመስል አው ፌሻይ ህርዲ
ሐቆ ረኤነ እግል ንወርክዩ ወጅብ።
ላዝም ዲብ ንሳል፡ ሸነብእ ወከብደት
ለሀለ ፌሻይ ወብዕድ ኢንቡር አሽየእ
እብ ዋጅብ እግል ንክልኡ ወጅበነ።

እትሊ ለሸርሐክዉ ከፈፍል ስገ
ሕሩድ አሻይር ሕማም ትረአ ምን
ገብእ፡ ለብዕድ ከፈፍል ስገ ህዬ
ኢለኣክዩ ገብእ ለልብል ሰኣል እግል
ልቅጠር ዲብነ ላዝም ቱ። ለተየልል
ልትፈናቴ። እተ ለብሂመት ራክብ
ሀለ ሕማም ለአተርግዝ። ለጅግሉብ
ጸንሔነ ክተፍ ስገ ሌጠ ለእንለክፍ
እቱ ቴለል ሀለ። ኩሉ ለስገ ለእንለክፍ
እቱ ወክድመ ሀለ። መሰለን፡ እብ
መትጸገዐት ሕያያም ለመጽእ
አምራድ በሀለት ተብዕን ሐቆ
ጸንሔነ፡ ለጅግሉብ ሀለ ክተፍ እንዴ
ለከፍነ፡ ለስገ ለብዕድ እግል ንትነፈዕ
እቡ እንቀድር። ክም ሕማማት
ብሩሴለ አው ሕማም አቀልዖት
ወቲቢ ገብአ ምን ገብእ ላኪን፡ ለስገ
ሰኒ እግል ንግንሑ ወጅበነ። ለስገ
ምን ሕብሩ እንዴ አንበትነ፡ ትኩም
ቱ መጽኖዕ፡ ሕብሩ ህዬ አክደር
ሀለ መቤጪ ሰኒ እንገንሑ። ሕብሩ
ሐቆ ትበደለ አው ለበዲር ሀደግናሁ
ሕማማት ዐደዮ ርኤነ እቱ ምን
ገብእ፡ እንዴ ኢነአክር ዱቅሪ እግል
ንሸንኩ ምኒነ ወጅብ። እሳት እምበል
እግል ተአብሽሉ ቱ እንዴ እንቤ
እግል ንትሃመል እቡ ወዓፍየትነ እት
ክጡረት ንካሬ አለብነ።

እብ ዓመት እት መጅተመዕነ፡

እብ ብሕቶትነ ልግበእ ወእት ዓያድ
ወበዓላት ብሂመት ምን ዐዳገ እንዴ
አምጸአከ፡ ወእንዴ ሐረድካሀ እተ
ተሐዝዩ መዓል አውዐሎተ ላተ
ልሙድ ጋር ቱ። ለእግል ልግበእ
ወጅቡ ላኪን፡ እሰልፍ ምን ሓለትለ
ብሂመት እግል ንትአከድ ብነ። እት
ወክድ ሐሪድመ ነዳፈት ሰኒ እግል
ንተበዐ ሀለ እግልነ። ምን ብሂመት
እት አዳም ለልዐዴ ኤዝያይ ሕማማት
ሰበት ሀለ፡ ወእሊ እተ አጥራፍ
ዲበ ሀለ ንዋይ እግል ልዕዴ ሰበት

ቀድር፡ መትደጋግ ትሩድ እግል ኒዴ
ለአትሐዜ።

ብዕድ እግል አተርግዝ ዲቡ ለሐዜ፡
እት ስምጥ ግማመት ስገ ዋካት እግል
ንሕረድ ወንትካፈል ኢወጅብ።
ለእግል ሕርዶ ሳታመ ህሌነ ብሂመት
ፈጅአት ሐቆ ሞተት፡ እብ ሕማም
ቱ መእብ ምድረት ብዕደት እግል
ንፈርግ ብነ። ሕማመ ሚ ክም ቱ
እንዴ ኢልትፈረግ፡ ሕምት እት
እንተ እንዴ ሐረድካሀ ዲብ ብዝሓም
ዋካት ሐቆ ካፈልካሀ፡ እንዴ ኢትደሌ
ለሕማም እት አዳም ብዞሕ ተአልዕዩ
ክም ህሌከ ኣመሮት ለአትሐዜ።
ለካልእ ንቅጠት ህዬ፡ እት አካን
ግማመት ሐቆ ሐረድከ፡ ጭንጨ፡
አክላብ ከደን ወደመሚት፡ እብ
ርስሐት ወዕሳስ እግለ ስገ ለአከስሖ
ምንከ። ሰበት እሊ፡ ዲብ አካን ኮሸት
ለትሐረደ ስገ ምን ይእንበልዑ
ልትፈደል። ለነሐርድ ዲበ አካነት
ህዬ ነዳፍ ወዑሽብት እግል ትግበእ
ሀለ እለ።

ምክር ምን ሐኪም ንዋይ (በይጠሪ)
ዮናስ ተስፉ

ኣድም አብሐሪሽ

19 ገጽ 7 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

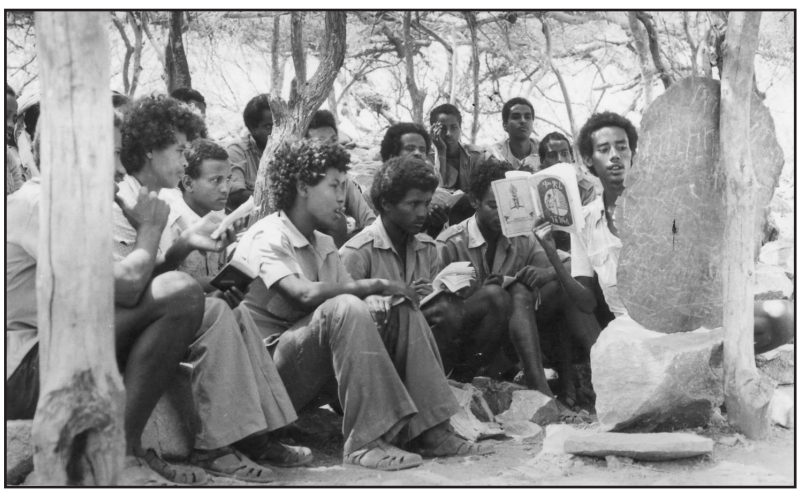

ሸባብ

ሕዱግ ስሌማን

ዶ/ር ዑመር ዑስማን ደማን ወጠን እብ ከአፎ
ወጠን ቤት ዐባይ ተ፡ ታሪክ ተ፡
ምስተቅበል ተ ወምለዕል ክሉ ትትፈረሀ
እበ ወትትፈቴ ወሸረፍ ተሀይበከ።
ምንለዐል ክሉ እርትርየ ለትመስል
እብ ደም ወዐጭሞታት ውላድ ገቢል፡
እግል 30 ሰነት ንዳል አጅል ሕርየት
ወሐቆሁመ 35 ሰነት እት አድመኖት
ስያድት እብ መትጸማድ ለመጽእት
ወተአተላሌ ደወለት፡ ሀለዮተ ምንለዐል
ክሉ ምህም ቱ።
መርዓዊ ወመርዓት ምን አጅለ
ደፈዐው፡ አብ ወእም ምን አጅለ ከደን
ፈገረው፡ ዓኢላት ምን አጅል አምጾኦት
ወጠን ትራየመው፡ ምን አጅለ ሰር ሰር
ገአው ወእግል ሀለዮተ ሽባን ምስል
አበዎም ምናድሊን ምህሮቶም እንዴ
ሰደው፡ እርትርየ ገጽ ቀደም እግል ቲበል
ከድሞ ህለው።
ከወጠን ሐቆ መጽአት፡ ደማን እግል
ለሀሌ እለ ለላዝም ቱ። ደማን ወጠን
ለልትበሀል፦ ሰላመ፡ ዐቦተ፡ መንገፎሀ
ምን ናይ ካርጅ ወከርስ አባያም፡ ዐማረ፡
ክብረተ፡ ምስተቅበለ ወብዕድ አድመኖት
በህለት ቱ። እለን ለሰሜናሀን ንቃጥ
ዶል እንረኤ፡ ለበዝሐየ ምነን እብ ሸባብ
ተን ለተመ። ከሸባብ፡ ለሐልፈው ሸባብ
ዋጅቦም እንዴ ወደው፡ ረአስነ እንዴ
ረፍዐነ ለእነብር እተ ወጠን አጽነሐውነ።
ሕናመ ሸባብ ዮም ዋጅብነ እብ
አግደዮት እትለ መጽኦ አጅያል፡ ለገለድ
ሓላፎት ናይ እሊ ወቅት መስኡልየትና
ቱ። ነኣምሩ፡ ነሐጥጡ ወንክደም እቡ።
ለእሙር ባሕስ፡ ወድ ብሪጣንየ ቻርለስ
ዳርዊን “ለተረደ ነብር ወለሐምቀ በዴ”
ልብል። ክም ሸርሑ ለገአ መክሉቅ እብ
ቅድረቱ፡ በቃዐቱ፡ ሰብሩ ወስሙዱ ቱ
ሀለዮቱ ለለአክድ። እለ እንርእየ ለህሌነ
እድንየ ህዬ፡ በደል እት እንድያይ
ቀዋኒን ወነባሪ፡ እት ሒለት ለተአምን
ትመስል። እት ክም እለ ሓለት እብ
ነባሪከ ወሸረፍከ እት ትትመረሕ፡ ደማን
መንገፎከ ለለአክድ መቅደረት ብንየት
ምህም ቱ።
መቅደረት ዕስክርየት ሌጠ እንዴ
ኢገብእ፡ መቅደረት አድመኖት ነብረ፡
መቅደረት ዕልም፡ መቅደረት ብንየት
ውሕደት ገቢል፡ መቅደረት ጠወሮት
ብሹል ወስዉይ ነባሪ ወአፍካር፡ ዓበዮት
ዳወዮት አምራድ፡ ዓበዮት መቅድራት
ተክነሎጂ ወምስሉ አሳዳር ወብዕድ።
እሊ ክሉ መጃላት ምስል መጥመጦር
ዶል ልጠወር ቱ፡ ደማንከ እግል
ልትአከድ ለቀድር። ክልኢቱ ለልትጸበጥ
ወለኢልትጸበጥ ጀሃት እቱ ከዲም በደለ
ለአለቡ ቱ።
ወድ አዳም ምክ ወፈሀም ሰበት ህለ
እሉ፡ እግል እሊ ናይ ቻርለስ ዳርዊን፡
“ለተረደ ነብር ወለሐምቀ በዴ” ለልብል
መፍሁም እብ ገሌ ጀህቱ ቀየረዩ።
ለህለ እሉ ዕላቃት እት ነባሪ፡ ሸረፍ
ወእሕትራም ክም ልተከንከብ ወደዩ።
መሕበራይ መናበረቱ ህዬ እብ ዓዳት
ወነባሪሁ ወቀዋኒን አበው እብ ደማነት
ወሰላም እግል ልትናበር ቃድር ዐለ።
እትሊ ለህሌነ እቱ ወቅት ዶል እንረኤ
ላኪን፡ እት ፍንጌ ድወል ለህለ ዕላቃት
እትሊ ናይ ቻርለስ ዳርዊን “ለተረደ
ነብር ወለሐምቀ በዴ” ለልብል ፍክር
ለተንከበ መስል። እግል እሊ መሰል
ለገብእ፡ ዎሮ ክልነ ለነአምሩ ናይ ታሪክ

ህግየ እግል ንስሜ። እት ደነግብ ለሐልፈ
ዘበን፡ ክለን ድወል አፍሪቀ ሕርየተን
ረክበ እት ህለየ፡ ሸዐብ እርትርየ ምን
አጅል መሳሌሕ ድቅብት ደውለት
አምሪከ፡ ምስተቅበሉ ኖሱ ናይ ቀረሮት
በከት ትከለአዩ። እሊ ቀራር እሊ ራቴዕ
ክም ኢዐለ፡ እተ ወቅት ለሀይ ካትብ
ወዛረት ካርጅየት አምሪከ ለዐለ፡ ጆን
ፎስተር ደላስ ለቤየ ህግየ ሻሁድ ቱ።
ክም ህግያሁ፡ “እብ ዕን ዐድል ረአይ
ሸዐብ እርትርየ እት ወግም እግል ልእቴ
ወጅቡ ዐለ። ልግባእ ደአም ምን አጅል
እስትራትጅያይ መስለሐትነ እት ቀዬሕ
በሐር ወምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ወናይ
እድንየ አምን ወሰላም፡ ለደውለት

(እርትርየ) ምስለ መለሀይነ ላተ አቶብየ
እግል ትትቀረን ላዝም ጋብእ ህለ።”
ብህል ዐለ።
እሊ ከሊማት እሊ፡ ናይ እድንየ
ዕላቃት እት ዐድል፡ ሸረፍ፡ ኤማን
ወአማነት ለተንከበ እንዴ ኢገብእ፡ እት
ወቅት ወመሳሌሕ ክም ለአተንክብ
ቱ ለለአርኤ። ክም እሊ ሰበት ገአ
ህዬ፡ ምን አጅል መሳልሕ ድቁባት
ድወል፡ ሐቅ ወዋጅብ ድቡራት ድወል
ክም ልትከየድ፡ ታሪክ እርትርየ ናይ
አርበዓታት ወሕምሳታት መሰል ቱ።
ሸዐብ እርትርየ እተ ወቅት ለሀይ ናይ
ስያሰት ምን ገብእ ወዕስክርየት ቅድረቱ፡
እብ ተእሲር ትሉሉይ እስትዕማራት
ድሁር ሰበት ዐላቱ፡ ፍዘ እሊ ኢራቴዕ
ቀራር ለገአ።
እትሊ ለሐልፈ ናይ ስሳ ወስስ ሰኖታት
ምን መተአንባት ንዳል አጅል ሕርየት
ዶል እንረኤመ፡ ገቢል እርትርየ እብ
ቅወቱ ወክርንቱ ለአምጽአዩ እት ኢኮን፡
እብ እንድንያይ ቀዋኒን ለረክበዩ ሐቁ
ኢሀለ። እብ ዕሙማይመ ዶል እንረአ፡
መአሰሳት እድንየ ምህም ተን ወናየን
ተረት ልተልሀየ። ልግባእ ደአም እግለ

እብ ደምከ ወክርንከ ለአምጻእካሁ ሐቅከ
ተን ክም ልትአምር ለወድየ እከ እት
ኢኮን፡ እለን መአሰሳት እድንየ መስሉ
ለአምጻእየ እሊ ገቢል እትለ እድንየ
ኢሀለ።
ምን እሊ እብ መትበጋስ እብ ደማን
ወጠን ዶል ንትሃጌ፡ እት ታሪክ ግረ
እግል ነአቅበል ምህም ቱ፡ ሰበቡ አክለ
እት ታሪክ ግረ አቅበልከ፡ ገጽ ቀደም
አስክ ምስተቅበል ነአሳድር። ሸዐብ
ወወጠን ህዬ፡ ክል ዶል ዔማቱ እት
ተአሪክ ኢወደ ምን ገብእ፡ ገጽ ቀደም
እግል ለአሳድር ለህለ በከት ሑድ ቱ።
ክም ሸባብ ህዬ ለኦሮ ሻሁድነ አስክ
ምስተቅበል፡ ታሪክ ሸዐብነ ወወጠነ

እርትርያ ቱ። ነኣምሩ ወንትመራሕ
እቡ። ክም እሊ ወዲ ዋጅባትነ እት
ኣመሮት ተረቱ ዐባይ ተ።
ብዞሕ ወቅት፡ አሳስ ዐውቴ፡ ዐድል
መባጼሕ ቱ ልትበሀል። እብ አማንመ
ህዬ ዐድል ዎሮ ሴምያይ ናይ ዐውቴ
ቱ። ልግባእመ ድኢኮን መባጽሕከ
እት ዐድል ለተንከበ ልግባእ መኢፋሉ
እብለ ኢከስስ፡ እግል ዐውቴ ምህም
ላቶም ብዝሓም አስባብ ህለው። ዓድል
መባጼሕ ለቡ መጃል ሰሩ አውቃት
እግል ልትቀለብ እብ ብዞሕ አስባብ
ሕምቅነ እግል ልጅሬ እቱ ቀድር።
እግል እሊ መሰል ለገብእ ህዬ እት ታሪክ
እንድየ ግረ ምን ነአቀብል፡ አምሳላት
ኢልትሰአኖ።
እት ታሪክ ሰውረት እርትርየ ወእብ
ፍንቱይ ሳድስ ወራር አው ቀዬሕ
ኮኮብ፡ ሰውረት እርትርየ እስትራትጅያይ
እንስሓብ ምን ኢትወዴ ወኢትቀርር፡
የምክን ለፍገሪት ብዕድ ወገአ ዐለ።
ከለዓድል መባጼሕ እግል ልትዐወት
ገአ ምን ገብእ፡ እብ ፍክር፡ መሻረከት
ገቢል ላሊ ወአምዕል ንቁሳትከ እግል
አትመሞት ወቅደረትከ ወቀሎት፡
ለከድም ጀርቤታት ለተለ እግል ልግባእ
ለአትሐዜ። ሸዐብ እርትርየ ውሕደቱ
እንዴ አከደ፡ ምስል ላሊ ወአምዕል ሰበት
ከድመ፡ ምን ማሉ ወቅድረቱ ሐቴ እንዴ
ኢልምሕክ ሰበት ፍዘ ወዳቱ ለተዐወተ።
አዜመ ለገበይ ህተ ሌጠ ታ። እምበል
ዐውል ቃሊ ለመጽእ ቃልየት ዐውቴ
ክም ኢህሌት ህዬ፡ ገቢል እርትርየ እንዴ
ሐጠጠ ለአምር።
ተጃሪብ ሸዐብ እርትርየ ክም እሊ
ቱ። እሊ እት ሕርየት ለሐልፍናሁ
35 ሰኖታት ወምን አጅል ስያደትነ
ለደፍዐናሁ ዐውል ዶል እንረኤመ፡
እለ እድንየ እብ መሳሌሕ ወቅወት
ክም ትትመረሕ ቱ። እት ክም እለ

ሓለት ህዬ አተላላይ ወሀለዮት ገቢል
ለለትአክድ እብ ናይ ከርስ በቃዐቱ፡
ቅድረቱ ወውሕደቱ ቱ።
እምበል እሊ ብዕድ በከት አለቡ።
እብ በቃዐትከ ወቅድረትከ ነቢር ቱ
እት እድንየ ሀለዮትከ እግል ለአትአክድ
ለቀድር። ምን ታሪክ እንድየ እንርእዩ
ለህሌነ፡ ለሐምቀ ወሐወነ፡ ክሱሰን ክም
ደውለት ልርሕም እቱ ወሳዕዱ አለቡ።
ድወል እድንየ እትሊ ወቅት ለሐልፋሁ
ለህለየ ዋቅዕ ህዬ መሰል አኪደት ቱ።
ሸዐብ እርትርየ ደማነት ሀለዮቱ እት
ቅድረቱ ወውሕደቱ ክምተ ሰበት
ለአምር፡ ለእት ሰውረቱ በነዩ ነባሪ ሻሁዱ
ቱ። እምበል ፈናታይ ጅንስ፡ ቀባይል፡

ዲን፡ አካን፡ ሽቅል፡ መሕበራይ አካን
ወብዕድ ክሉ ወድ ወጠን አክልሕድ
ለለርኤ፡ ክሉ ንኡሹ ወዐቢሁ፡ አንሱ
ወተብዐቱ ምን አጅለ እት ከድም ወጠን
ጅንስየት እግል ልብኔ ቀድረ ከሀለ።

ክሉ ምዋጠን አክልሕድ ለልትረኤ እተ
ደውለት በነ ከሀለ።
ክምእኒ ነባሪ ሰበት ብነ ህዬ፡ ለእድንየ
ኢልትቀደር ለቴለቱ፡ ንዳል ሕርየት
እርትርየ ድድ ክልኢቱ ለከሌብ ድቁባት
ድወል ተዐወተ። ሐቆ ሕርየትመ እሊ
ቃሊ ናባሪ ሰውረትነ ሌጣቱ ክም ወጠን
ወገቢል ነሀሌ ወነአተላሌ እትቅዱርነ
ለሀለ። ሕነ ሸባብ ህዬ ንድረሱ፡
ነኣምሩ ወንትሐበን እቡ። ርዝቅና
ቱ፡ ወለኢልትከለስ ሻከት ቅዝር ናይ
ሀለዮትነ ሰበት ገብአ።
ሻም ወጠን፡ መትሰባል፡ ፈራሰት፡
ውሕደት ገቢል፡ መዐጸም ወለመስሉ፡
ነባሪ ሰውረት አሳሱ ለወደ ገቢል
እርትርየ፡ ቅወቱ፡ እት ስያሰት፡ ዕልም፡
ተክነሎጂ፡ ዐስከርየት፡ ዲብሎማስየት
ወብዕድ እብ ጠውሮት፡ ሄራር እርትርየ
አስክ ዐቦት ወዐማር እግል ለአክድ
ላሊ ወአምዕል ንኡሹ፡ ሸባቡ፡ ሸዕቡ
ወሕኩመቱ ምስል እብ ሰባት ከድም
ህለ። እለ ቤትነ፡ ወጠነ ደማነ ክመ እት
ለዐል ለቤልናሁ ውሕደትነ ወናይ ከርስ
ክሉ ጅንስ ቅድራትነ እብ መትዐዋት
ቱ ለልትአከድ፡ ከእለ እግል ነክድ ሸባብ
ሐዞትነ እብ መትሰባል ነአግዴ።
ክመ እት ለዐል ለሸረሕናሁ፡ ገቢል
እርትርየ እትለ ለሐልፈየ ናይ ሕርየት
ሰኖታት ብዞሕ ተሐድያት ቱ ለሳደፈዩ።
እት ንዳል ለጠወረዩ፡ ትሩድ ስሙድ፡

ሰብር፡ ውሕደት ወሰባት እት መባጥር
ምን ኢለዐሌ እሉ ህዬ፡ እግል እሊ
ተሐድያት ወኢሀፈዩ።
ታሪክ መትዘካር፡ እት ታሪክ እግል
ነቢር ኢኮን። እሊ ታሪክ ኣመሮት
ወደጊም ለለአትሐዜ፡ እት ምስተቅበል
ብዕድ ታሪክ ዐውቴ ወሐበን እግል

ደጊም ቱ። እግል ሚ ሽዑብ ክል
ዶል እት ትሉሉይ ንዳል ነብሮ። ናይ
አድመኖት ስያደት፡ ዐማር፡ ዐቦት፡
ተክነሎጂ፡ አድመኖት ደማን ነብረ፡
አድመኖት ዕልም ወብዕድ ዐውቴታት።
እግል ክሉ እሊ መራሕል ህዬ ለሓጥጥ
አሳስ፡ ለቃሊ ነባሪ ሰውረትነ ወገቢልና
ቱ።
እት ክሉ እሊ ጀብሃት እግል
መትዐዋት ወአሳስከ አተራድ ህዬ
እት ታሪክ ግረ አቅበሎት ለአትሐዜ።
እሊ ለምን ቀደምነ ለዐለው አጅያል
ለትከበትናሁ ታሪክ ህዬ፡ እንዴ ሐጠጥነ
እብ ጸቢጥ ወጠወሮት እትለ መጽኦ
አጅያል እግል ነዐድዩ፡ ክም ሸባብ ናይነ
መስኡልየት ቱ።
ክመ ናይ ዘበን ንዳል ሸባብ እግለ
መሪር ተሐድያት ዐውል እንዴ
ደፍዐው ለሐልፈዉ፡ ሕናመ ናይ ዮም
ሸባብ ምህሮትነ እብ ሰዲድ፡ ማን ወገለብ
እንዴ ይእንብል ታሪክያይ ዋጅብነ እግል
ነአግዴ ወእትለ መጽኦ አጅያል ጥውር፡
ትርድት፡ ውሕደተ ለአድመነት እርትርየ
እግል ነዐዴ እቶም መስኡልየትነ ቱ።
እለ መስኡልየት ህዬ ስኒ እግል ነኣምረ
ለአትሐዜ። እብ ከፎ ነአምረ፧ ግረ
ነአቅብል ወታሪክነ ንቀዋቅል። ንፍሀሙ፡
ነአስተንትኑ፡ ንትሃጀክ እቡ ወእት ክል
ለንትበገስ እቱ መጃል አሳስነ ህቱ
ልግባእ።

ደረሰ፡ ሕሬ (multiple choice questions)
እግል ብልሰት ለሳዕዱነ ፍክርያት

• እተ ህዩባምነ ለህለው ሕርያናት ቀደም ንትዐዴ ለሰኣል እብ ዋጅብ እግል ንቅረአ ብነ። ሰበቡ ሰኣል እንዴ ይእንቀሪእ እት ሕርያናት ሐቆ አቴነ እግል ንክለጥ እንቀድር። ሐቆ እሊ ለቀደም ሕርያን እንረኤ ለሐሰብናሁ በሊስ እት ረአስነ እንዴ ጸበጥነ ለሕርያን ንርኤ።

• ለሐሰብናሁ በሊስ እብ ቀደም ሰበት ጸንሕኔነ ለብዕዳም ሕርያን እንዴ ይእንረኤ ኢንብለስ።

• አወል እግል ክሎም ለሕርያናት አሰር ሕድ ንረአዮም ሐቆሁ ለከለጥ ላቶም ሕርያናት ንወርክየን። ሐቆ እሊ ምነ ሑዳት ለተርፈየ እግል ንሕሬ ላዝምቱ፡ የምክን ለበዲር ሓስባመ ዐልነ በሊስ እተን ሐቆ ህሌት እለ ንሕሬ።

እሊ በሀለትነ ክል ዶል ምደርሲን ለራተዐት በሊስ እብ መትሓፋዝ
ቶም ለከረወን። ናይ ሕሩፍ ወንዛም ንቀጥ ክለጥ ለበን ሕርያናት እብ
ወግም ኢንሕሬ። ኣክር እብ ወግም በሊስ ሐቆ ገንሔነ ለሬመት ታመት
ሕስበት ለብእቱ ሕርያን መብዝሑ ወቅት ራቴዕ እንዴ ገብአ ክም ጸኔሕ
ብሑሳት ለሐብሮ።

19 ገጽ 8 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

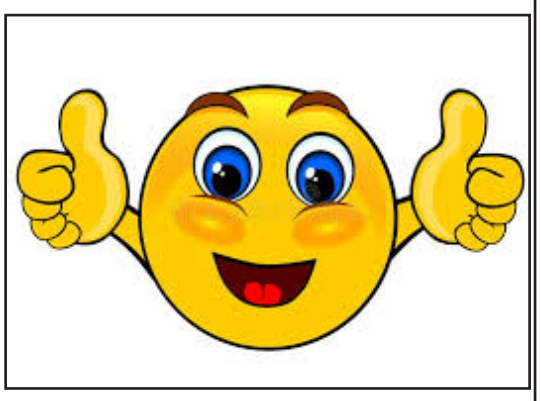

ጀሐ ዲብ ዎሮት
ጃርዲን አተ፡ ወበዐ’ለ
ጃርዲን ምን ኢረአ
ኪሱ ፈትሐ ወምነ
አራንሺ በትክ
ወእትለ ኪሱ ላውሽ
ዐለ። ሐቆ መደት
ጀሐ ደሐን ህሌኮ
እት ልብል በዐ’ለ
ጃርዲን መጽአ ወለ
ፍዕሉ ምን ረአ
ክምእነ ቤለዩ፣”ዲብ እለ አካን ምን አምጸኤከ?” ጀሐ ህዬ ርቡሽ እት እንቱ፣ “በረ እብለ ቀደምለ ጃርዲን ዲብ ሐልፍ ሰረፍሪፈት ቀንጸት ወለፍ እንዴ አበለትኒ ዲብ ቀበት እሊ ጃርዲን ከሬተኒ” ቤለዩ። በዐለ ጃርዲን፣ “ተማም ምናተ እሊ ክሉ አራንሺ ህዬ ምን በትከዩ?” ጀሐ፣ “ለሰረፍሪፈት እትለ ክም ከሬተኒ ማን ወገለብ ዳረከተኒ፡ አነ ህዬ ርሕዬ እግል አድሕን ዲብ እትጻበጥ ደለ እለ ጸበጥኮ አራንሺተት ከትበተክት እብዬ” እት ልብል በልሰ።
በዐለ ጃርዲን ሰኒ ሓርቅ እት እንቱ፣ “ለህግያከ ላተ እዝን ትትከበተ፡ ምናተ ለአራንሺ እትለ ኪስከ ህዬ ምን ወደዩ እግልከ?” ጀሐ፣ “ወላሂ…. አመተ አለቡ እንተ መጸእከኒ እንዲኢኮን፡ አነ ኖስዬመ እብለ መሰአለት እለ ሐስብ ዐልኮ” ቤለዩ።

ልባብ
ሕርመት ርሒመት

እለ ናይ አማን ድግም ተ፣
ወበዐለ ድግም አስክ እለ
እትለ እዲነ እብ ሐያተ ህሌት
ትትበሀል። ህተ እት ሐቴ
መድረሰት ኡስታዘት ትሸቄ።
ለድግም ክም እለ ተሌተ፣

ሐቴ እሲት ዐለት። ለእሲት
ሐምስ አዋልድ ዐለየ እለ።
ለብእሰ ሐቆ እለ ወለት ወልደት
ምን ገብእ እግል ልልከፈ ክም

ቱ አትፋርሀየ (እግለ ወለት
በህለት ቱ)። ለእሲት ወለት
ወልደት። አቡሀ ላሊ እንዴ
ነሰአየ እት ዎሮት መስግድ
አብጸሐየ። ዶል ፈርድ አስቦሕ
ዎሮትመ እንዴ ኢለሀርሰ
እትለ አካነ ጸንሐቱ። ነስአየ
ወዐድ ዐቅበለ እበ ወእግል
መደት ሳምን አምዕል-አምዕል
ላሊ እትለ መስግድ ለአበጽሐ
ወአስቦሕ ዐድ እት ለአቀብል
እበ ጸንሐ። እት ደንጎበ ለነሰአ
ክም ሰአነ ጸብረ ወእት ዐድ
አዝመ ምነ። ለእሲት አዜመ ዐምሰት ወሕጻን ወልደት። ለወለትለ ብክሮም ህዬ ሞተት። ሐቆ እላመ እንዴ ዐምሰት ሕጻን ዶል ደግመት ለዳግማይት ወለቶም ትረሐመት። ወእብላሆም እት እንቶም ለሐምስ ወለት አስር ሕድ አስክ ዳር አማነን ልትወከለ ዲብ ሀለየ፣ ህቶም ምን ውላድ ተብዕን ሐምስ ረአስ አብጸሐው። ምናተ ለወለት ለአቡሀ እግል ልልከፈ ለሐስብ ዐለ ላተ ዐቤት። ለእሲትመ ትረሐመት ወእለ ወለት እለ እንዴ ዐቤት ኡስታዘት ገብአት፣ ለወለት ምን ቅያስ ወለዐል ወለ ግርምመ ምን ዐለት፣ ዋልዳየ እግል ትራዔ ሰበት ሐዜት ኢተሀዴት። ከመልህያተ ዶል ትሰአለየ፣ ህተ ዋልዳየ እብ በይኑ እንዴ አዝመት ምኑ እግል ትትሀዴ ክም ኢትቀድር፣ ወለሰበብ ህዬ ለሐወ እት ቀበት ሐምስ ሸሀር ሐቴ ዶል ሌጠ ክም ሸቡቡ ደግመት እለን። እለ ምን ህዳይ ረደ ዋልዳየ ለሐሬት ወለት እንዴ አትሌት ክም እለ ትብል፣ አቡሀ እግል ልልከፈ ከም መረት ክም ዋጠነ ወእት ደንጎበ ምን ክሉ ለውላዱ ህተ ክም ደዌት ዲቡ፣ ወለውዲቱ ለሀ አክለ ትፋቀዳተ ከብዙሕ ክም ልግሄ ወክል ዶል ክም በኬ ትሸሬሕ።

ሕበርበሮ ዩስፍ እድሪስ

ተበሰም

ሰረፍሪፊት

በሀል

• ፈተ ሓቤታት ናይ እዲናነ
ለእንለጥም እቱ ግድ ተ፡ ከእሊ
ግድ እሊ ምን ኢለዐለ ለሐቤታትነ
ፈነጥር እንዴ ገብአየ ኬን ወእንሰር
ወትሸተተየ።
• ለበዝሐው ምነ እግል ሰልፍ ዶልከ
ለትርእዮም ወብዙሕ ለለአትፈክሩከ
አንፋር፡ ምስል ወቅት እብ ምልሃሆም
ምን አንፋር ዓድዪን ወተሐት እንዴ
ገብአው ጸንሑከ። እሊ በህለት አመተ
ለይዐለት እግልከ በርሀት እግል ዶሉ
ሰበት ተዓውረከ ቱ።
• ሕድት ዶል አግነዕከ ብዝሕት
ተ፡ ወብዝሕት ዶል ትገሀፍከ ሕድት
ተ፡ ጋነ ዶል ፈቴካሁ ቅሩብቱ ወቅሩብ
ዶል አቤካሁ ጋና ቱ።
• ዲብ እለ እዲነ ክም መተልህያይ
ግበእ እንዴኢኮን ክም ሐከም ኢትግበእ፡
በህለት ለሰልፋይ ሀደፍ እግል ለሐቅቅ
ልስዔ እት ሀለ፡ ለካልኣይ ህዬ ቀለጥ
ሌጠ ሰበት ለአሬ ቱ።
• አዚም ናይለ እሎም ትፈቱ
ልብኩም ክረው እሉ፡ ዕንቦበ ማይ
ዶል ጸምእ ኢልትሃጌ፡ አው ማይ
እግል ልስቴ ብዲቡ አውመ ህዬ እብ
ምልሃሁ እግል ሊሙት ቱ።
• መትፋዋል እብ ሰኔት እግለ
ገብአት ምዕል ዲብ እለ እዲነ፡ ዲብ
በክት ሐዲሰ በድለ።
• አሆታይ ሕሳባት ዐደድ ለአለበን
አብካት ከስት።
• ለገበይ ረያም ሐቆ ትገብእ፡
ለትናስብ እስእን ሕሬ እንዴኢኮን
ለገረመት እስእን ኢትትጋሬ።
• ምግባይ ሐል እግል ዎሮት ሐቅከ
ፍዘ እንዴ ወዴከ ካልእ ሐቅከ እግል
ትዕቀብ ሰእየት ለትወዴ እበ ጀርቤ ቱ፡
ምናተ እተ በዝሐ ወቅት ለጋሪት እብ
ከሳር ክልኢቶም ተአከትም።
• እት ወቅት ክርበት ለእሉ
ለአምን ነፈር ለረክበ በዐል በክት
ሰኒቱ፡ ለወቅት ለሀይ እትለ እብ ክሉ
ለገበአ ልግበእ አማነት ለትስእን እቱ
ደረጀት አተ ሰበት ትበጼሕ፡ ወለ
እግል ርሕካመ ኢተአምን።
• እግለ ጃርየት ህሌት ክለ
ክም ህሌተ ዶል ንትከበተ፡ እለ
ሰልፋይት ምስዳር መታሊት ለገብአት
ትግበእ ሙሲበት እብ ሰብር ወከህላት
እግል ንትከበት ለትሰዴና ተ።

ነባት ጅርጂር መዛጅ ወድ ኣደሚ
እት ሐሰኖት ብዝሕት ሰህመት ቡ።
ሜዛን ለአነቅስ ወምን ብዝሓም
ሕማማት ዳፈዕ። ነባት ጅርጂር
መናዐት ገሮብ ወድ ኣደሚ ክብ
ክም ትብል ወዴ፡ ወእብ ለውቀት
ክም ልሽዕር ገብእ እሊመ እብ
ፈድለ ዲቡ ለልትረከቦ ለትፈናተው
ምህማም ላቶም ለውቀት አስክ
ዓሳብ እግል ለአብጾሖ ለቀድሮ

ክም ሆርሞን ሴሮቶኒን (Sero-
tonin) ቱ። እሊ ሆርሞን እሊ እብ
“ሆርሞን ለውቀት” ለልትአመር ቱ፡
ወእት ረአስ እሊመ ጅርጂር መስኒ
ምዕደት ቱ።
ዕልም ሐዲስ ምዕልከ ሐዲስ
ፈዋእድ ጂርጂር ረክብ ሀለ፡ ገሌ ምን
እሊ መንፍዐት እሊ ዶል እንረኤ፣
መናዐት ገሮብ ወቅል፡ ንስበት ድሁን
እት ደም ልድህር፡ ወእበ ልትረከቦ
ዲቡ መአዛታት ነብረ ወጂበት ቱ፡
ወእግል ገኖበት ወጭገርመ ፋእደት
ብዝሕት ቡ፡ ወምን ለትፈናተ ሕባጥ
ወእተ ክምሰልሁ ምን ቅርሐት
ምዕደት ዳፌዕ፡ ወምን መትቀፍቃፍ

ዓጭሞታት ወሕዲነ ደም (አኒምያ)
ለአድሕን።
ጂርጂር እብ ቬታሚን “ኤ” ሰኒ
ርዙቅ ቱ፡ በህለት እት ክል 100
ግራም ጂርጂር 2373 ውሕደት
ቬታሚን “ኤ” ልትረከብ፡ እሊ ህዬ
79% ምነ በጼሕ ላቱ ነፈር፡ እት
ቀበት ሐቴ ምዕል እግል ልርከቡ
ለብእቱ ምቅዳር ቬታሚን “ኤ”
ገብእ። እት ረአስ እሊመ ምን
የባሰት ዐነድር ደም ወለትፈናተው
ናይ ልብ ሕማማት ለዳፌዕ ቬታሚን
“ከይ” ልትረከብ ዲቡ። ከእብለ
ምስምሰ ጠቢዓይ ስራይ መትቀፍቃፍ
ዐጭሞታት ክም ቱ ልትአመር።
ወለእለ ለሀይብ መንፈዐት አክለ እብ
ዐውል ቃሊ ለልትረከብ አስርየት
መትቀፍቃፍ ዓጭሞታት ትገብእ።
እት ረአስ እሊመ መዳዳት አክሰደት

(ክሎረፊል) ወሙረከባት “ቪቶ”
ወቬታሚን “ሲ ወ ኤች ወኤ”፡
ወሙረከባት “ፊኖል ወካሮቲን”
ልትረከቦ ዲቡ። ወምን እሊ ወኬን
ሰማን መዓድን ክም ከረ፣ ሐጺን፡
ካልስዮም፡ ነሓስ፡ ማግኒዝዮም፡

ፖታሹም፡ መንገኒዝ፡ ፎስፎረስ፡
ሲሊንዮም ወዚንክ ለመስሎ ምነ
አግደ ምህማም ላቶም ጽበጡ ቶም።
ብዕድ መናፍዕት ጂርጂርመ እሊ
ተሌ ንርኤ፣ “ፌላጅሪን” ለልትበሀል
ጋር ልትረከብ እቱ፡ ፊላጅሪን እግል
ፈሀም ሐሳስየት ገኖበት ክም ዐባይ
ሰውረት ልትሐሰብ። ኢሀለዮት እሊ
ጋር እሊ ዲብ ገሌ እብ ውራሰት
ለመጾኦ ሕማማት፡ ገኖበት ማይ ክም
ተአበዴ ሰበት ወዴ ለገኖበት ትየብስ
ወተዐክክ ወእሊ ህዬ ምስምሰ እግል
ሐሳስየት ገኖበት ገብእ። ከእሊ ዐደድ
ለአለቡ መናፍዕት ጅርጂር እንዴ
ፈሀምነ ዶል ንትመወኑ፡ ልዉቃም
ወዴነ ወምን ሕማማት ለአነጌነ።

ጂርጂር ወመንፈዐቱ

ዝበድ ዛዖታት
እዲነ ለዐቤት መድረስ ተ

ሰኖታት ሰበት ሐልፈየ ኢኮን ለትትበደል፡ ለእዲናተ ሌጠ ለእብ ክሱስ ብዕዳም ልግበእ መእብ ክሱስ ርሕከ የም አለቦም ተአምሮም ለይዐልከ ድሩሳት ለተአፍህመከ። ገሌ ተየልል እቡ እግል ትሕለፍቱ፡ ወእሊ ተየልል እሊ ህዬ ምነ እንተ አሰሮም እት ገብእ ህቶም ውልብ ከልኡከ ለዐለው አንፋር እንዴ አምሸሽከ፡ ገጽከ ሐር ክም ተዐቀብል እግል ትግበእ ቱ። እብለ ገበይ እለ ህዬ እንተ ደለ ገብአት ትም እግለ ተፍሲር እግል ትርከብ አውመ ክሉ እግል ልፍቴ እግልከ መጅሁድ እግል ቲዴ መጅቡርመ ይእንተ።
ሐቴ ምዕል ህሌት እግለ ቀደም እለ መጺጸት ረአስ ወድየ እትከ ለዐለየ ጋራት ዶል ሳድፋከ፡ እት ተአመሽሽ ምነን ወሕስር እት ከልአን እግል ትትረኤቱ። እሊ ህዬ እንተ እት ደንጎበ፡ እለን ጋራት እለን ለአክል ሕድ ዐውለን አው ቂመተን እግል ተሀበን ሰበት ቀደርካ ቱ።
እግል ትትበደል ቱ፡ እሊ ህዬ ልብከ ረሕመት ሰበት አውሐደ ኢኮን፡ ሚደአም እንተ ረሕመትመ እት ሕሳብ ነፍስከ እግል ትግበእ ክም አለበ ሰበት ፈሀምካቱ። ወበሻለት ፍክርመ ቀልብ ርሒም ተአስእን በህለት እንዴ ኢትገብእ፡ ደረጀት ፈሀምከ ወፈዛዐትከ እግለ እግል ትዕቀቦም ለለአስትህሎ ጋራት ወእግለ ምን ኬን ሓጹር እንዴ አዱርካሆም እግል ትትረስዖም ለወጅበከ ጋራት ለህሌት ፍንቲት አክል ሕድ ዶል ተአምራ ቱ። ለገረመ መትበዳል ህዬ ብዕዳም ፍንቱይ እንዴ ገብአከ ለትትረአዮም እቱ እንዴ ኢትገብእ፡ እንተ እግል ርሕከ እብ ዐባይ ሕሽመት ዶል ተአቀምተ ወቀደም እለ ሽዕር እቡ ለይእንተ ናይ ከርስ ሰላም ዶል ልትሰመዐከ፡ እተ ዶል ለሀ እንተ እብ አማን እት ጠባዬዕከ ልግበእ መካልእ ዐቢ መትበዳል እጅሩይ ክም ህሌከ ለተአምር።

ምነ አግደ እት ተእሪክ ዐድነ

ምህማት ላተን ዕለታት

• 1984 (ጃንዋሪ) ጀብሀት
ሸዕብየት ተሕሪር ኤረትርየ እግል
መዲነት ስነይ ሐረረት።

• 1984 (ዮም 15 – 19
ማርች) ጀብሀት ሸዕብየት ተሕሪር
ኤረትርየ እግል ጀብሀት ቅብለት
ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል እንዴ
ደውሸሸት እግል ሕኩመት ደርግ
ክቡድ ከሳር አርፈዐተ።

• 1984 (ዮም 22 ማይ) ቅዋት

ኮማንዶ ጀብሀት ሸዕበየት ተሕሪር
ኤረትርየ መጣር አስመረ እንዴ
አቴት እት ረአስ ቍኣት ጀው
ኢትዮብየ ክቡድ ከሳር አጅረው።
• 1984 (ጁላይ -
ዲሰምበር) አልሀሽ/መጃዐት
ትርድት ትረኤት ወአዳም ነብረ
ሰበት ሰአነ 140,000 አዳም እብ
ሰበብ ኢረኪብ ነብረ አስክ ሱዳን
ለጅአ።

19 ገጽ 9 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

መሐመድ ዳፍለ

እለ ምን አፍ መዳግመት ምን ቢ ጫ ይ
ግም ዲብ ግም ዲብ ትትዐዴ ዲብ
ትደገም ለጸንሐት ድግም ሐካኪቶ
ተ። ሰሮም መዳግመት ቢጫይ
እናስ ሽንጉል ወበዐል ዕያል ዐለ
ልብሎ። ሰሮም መዳግመት ህዬ
ቢጫይ ጀነ ንኡሽ የቲም ወድቡር
ዐለ ለልብሎመ ህለው። ክል ዎሮ
ህዬ እበ ትመስሉ ደግመ። ላኪን
ቢጫይ ልዕቤ ወልንአሽ ድቡር
ክምሰል ዐለ፡ ወናይ ወድ አደሚ
ዝልም ወአከይ ሕሳን ክም ረአ
ልደገም። እግል ዮም ህዬ እለ
ዲብ ክታብ እፈ ለህሌት ድግም
ቢጫይ እግል ንርኤቱ ከእግል ዮም
ካልኣይ ወናይ ደንጎበ ክፈል፦
ቢጫይ ላተ እብሊ ክሉ ሕያዮታት
እንዴ ኢልብህጅ “ግድም ምን እሊ
ጃሪ ዲብዬ ለህለ ወለዐል ሚ ገብእ
አውድ፡ አዜመ ዕያልዬ እዴዬ እብ
ሃለ ምን እመጾኦም ሕኔት ፈርሖ
እግልዬ እግል ልደንግጾ ምንዬቱ።
አዜ ህዬ ሕኔት እብላዬ ዐድ እገይስ፡
ድራር እሊ ድማንዬ ወድገለብዬ
ለሀንጠዋጥል ለህለ ሕያዮታት ምን
እገብእ ልትፈደል” ቤለ ወእበ
ዐለት ሓለት ዲብ ልትፈከር ፍንጌ
ሓባል ምድር ወአስሀሎታት ዲብ
ጨባብ በዐቱ አርወሐቱ እግል
ረቢሁ እንዴ ስለመያ ዲበ ምስካቡ
አቅበለ። ወስካቡ አተላለ።
እሊ ወክድ እሊ ቢጫይ
ዲብ ምክራሩ
ዲብ እንቱ
ለአስሀለት
አ ስ ኩ
ዲ ብ

ትሽሕግ ወተአላይም ሸአገቱ።
ላመ ምን ለዐል ለሀንጠዋጥል ለዕለ
ሓባል ምድር እብ ኦሮ-ኦሮ ተረብ
ቤለ እቱ። ቢጫይ እንዴ ኢልብህጅ
አቅመተዮም። ለአራዊት ሰሩ ዲብ
እገሩ ወሰሩመ ዲብ ወሪዱ እንዴ
ትለዋለ እግሉ ኬን ወእንሰር
ተዓደዩ። እብ ክእነ ህዬ ቢጫይ
አርወሐቱ እግለ ክሉሉ ለዐለ
አራዊት ወአስሀሎታት ሰለመያ።
ሐቆ ከም ለአስሀሎታት ወለ ሓባል
ምድር ምነ አካን ትወርከ። አዜመ
ቢጫይ ዲብ ምስካቡ ዲብ እንቱ
ቀመቲት መጽአቱ፡ ወእብሁ ቀሸው
ቤለ። ምን እሊ ስካቡ ጭፍር እንዴ
ሰምዐ ምን ሐሶሰ፡ እለ ኢኮን ሐ
ዐደልዊታት፡ ጣሊታት፡ በርዕድ
ወከምህል እበ ግብ ለአስሀለት
ፋግረት እቡ ለዐለት ደርብ ሕድ
ሸንከቱ ዲብ ተኣሴርር ረአ።
እሊ ወክድ እሊ ቢጫይ ፋርሕ
ወልውቅ ዲብ እንቱ ለቅርጡን ዐለ
ወጅሁ ትፈሰሰ። ወእባሁ አስክለ
ዲብ ተአሴርር ወዲብ ጼንዩ ዲብለ
ፋይሕ ሕሊል ትፈግር ለዐለ ሐ
አቅመተ። ለአሐ ዲባ ሕሊል

ክምሰል ፈግረት እግለ ሕሊል
ሰርጌቱ። ቢጫይ ላተ እግለ የም
ለአለበ ሐ ዲብ ለዐፌ መደት ጸንሐ።
ለ ሐ ዲብ ተአሴርር እበ ባኩ ዲብ
ትጀርበብ፡ ወምነ በዐት

ከ ደ ን
ዲብ ትፈግር ምድር
መልአት። ቢጫይ ዲብ ለአቀምት
“ማሸአለ ወትባረከለ!” ዲብ ልብል
ረቢሁ ሐመደ። ዲብ ደንጎበ ኦሮ
ሰላም ወርሹድ ብዕራይ ምነ በዐት
ዲብ ፈግር ለገዚፍ ስላሙ ለበዐት
ሓላፉ ሰበት አቤት ትከረዐ። እሊ
ወክድ እሊ ቢጫይ ለብዕራይ እግል
ልፍገር ክርን ወደ። እለ ክርን እለ
እግለ ምን ቀበትለ በዐት አስክ ከደን
ትጀርበብ ለዐለት ሐ ግረ አግለበተ፡
ላመ ብዕራይ ግራ አቅበለ ወለበዐት
ዲብ አካነ አግሀመት።
ቢጫይ “አልሐምዱ ልለ!ያረቢ
ዲብ እለ ሓዬ በርከት ዴ እግልዬ”
ቤ ለ

ወደርብለ በረ ፋግረት
ለዐለት ሓሁ ፈግረ። ለሐ
ሰረ መቃርብ ወሰረ ሐራሳት፡
ወለርሹድ አውህር ዲብ ጠናግህ
ወለ አሽከለሊታት እግለ ዲብ
ልተልሄ ክምሰል ረአዩ ለተውስ ዐለ
ደሚሩ ትረይሐ ወአንበሰጠ። ሐ
ቢጫይ ህዬ ምነ ሰነት እብ ግዲደ
ተላየ እንዴ ገብአ ለሓጋ ሓለ ካይን
ወዛልም እናስ በዝሐት ወሔሰት።
እሊ ለረአው ዛልማም አዜመ
ዲብ ብጫይ እንዴ ትሰልበጠው፡
ለውህበት ረቢ ሐሁ እግል ልዝመቶ
ምኑ ትጻገመው። ቢጫይ
“እለ ሐ እለ
ሐዬተ፡ ረቢ

ለሀቤኒተ
ወህበት ተ”ምንመ ቤለ
ሰምዑ አበው፡ ወእባሆም ሐቴ

ከይነት ሐብከው። ወእት ቀደም
ሸዋሂድ ወሽየም እግል ቢጫይ
ሸከው ወዲብለ ሓሁ ትሰልበጠው።
ሐቆ እሊ ለሽየም እሊ ለተሌ
ፍርድ ሀበው። ለፍርድ “እለ
ሐ እለ ም ድ ር
ክምሰል
መሰ ኦሮ
ከ እ ብ

እ ን ክ ሩ ምድጋ
ልክሬ፡ ወሐር በዐለ ምድጋ ለእለ
ሐ ተዐይር ዲቡ ነስአ” ዲብ ልብሎ
ዛልም ፍርድ ሀበው። ምድር
ክምሰል መሰ ለሐ አሰልፍ ለጸንሐ
ምድገ ዲቡ ጀላብ እግል ትገንግእ
እንዴ ቤለው እግል ቢጫይ “ለሕነ
እንከርዩ ምድጋታት ምንቀደም
እግል ልግበእቱ ወእንተ ህዬ
ምድጋከ ምን ረሐርነ ክረዩ” ቤለው
ወከምሰልሀ ወደው። ማሲ ምድር
ሐ ቢጫይ ዲብ ትትዓለል ወእግለ
ዲብ ልትናቄ፡ እግለ ምን ቀደም
ለዐለ መገጊት እንዴ ተዓዴት
ዲብለ ታንጫይ ምድጋ ቢጫይ
ሌጠ ገንገአት። ለዛልማም አዜመ
ኢተሐለለው።
ሸክወቶም ዲብለ ዛልማም ሽየም
ሓለፈው። ላመ ሽየም ሕኔት ሂገ
ቢጫይ ሂጋለ ካይናም ሰብ ሐ
ሰምዐው፡ ወብዕድ በሰር ባሰረው።
አዜመ እሊ ለተሌ ናይ ድንጎበ
ፍርድ ቀረረው። ለፍርድ ህዬ ልብል
“ላሊ ሰውራት እንዴ ጊስኩም ኦሮ
ከተባራቱ (ሸማይቱ) ልማልእ።
ፈጅራተ ለሐ ምዕጥን አውሩደ።
ናይለ በዐል አማነ ተባራት እግል
ትፈርግ ወምኑ እግል ትስቴቱ።
ሐቆ እለ ሳልስ ፍርድ እግል
ለሀሌ ኢኮን። እሊ ናይ ደንጎባቱ”
ቤለዎም ወለእለ ሓብካም ዐለው
ከይነት አሰአለዎም። ቢጫይ ላተ
“በዲር ፈረድኩነ ማሚ፡ ሐ ሐዬተ
ኢትዝለሙኒ፡” ምንመ ቤለዮም
ለዛልማም ሽየም ወሰብለ ሐ
ዲብለ እሉ ፈዐለው ዋይዲብ ሌጠ
ሐጠጠው ወእግል ቢጫይ አዜመ
ዲበ ሓርያይ ሸረክ ጌለለው።
ቢጫይ ላተ አዜመ ሚ ሊዴ እንዴ
ኢፈቴ ወኢረዴ እግለ ዕኑን ፍርድለ
ዛልማም ትከበተዩ ወላሊ እንዴ
ወርደው ኦሮ ከተባራቱ ማልአ።
ለዛልማም አዜመ ምነ

ክ ል ኦ ት
ፍርድ እንዴ ትገሀፈው ሳልሳይት

ከይነት ሐብከው። ቢጫይ አስክ
አርድ ጸቤሕ እብ ስምጡ ክምሰል
ገብአ ስካብ ዐነዩ። ወለክልኦት
ካይናም ምስለ ሽየም እንዴ
ትጋመው፡ ቢጫይ ዲብ ሰክብ
ህቶም ላተ እኪት ወለትመክረሀት
ዲብ ለሐስቦ ክትት እንዴ ኢነስኦ
ትመየው። ካይን በዲርመ እግል
ዝልም ተርህ ለክልኦት ካይናም
ዲብ ልጫፈሮ ዲብለ ቢጫይ
ሙሉኡ ለዐለ ሰማይት እንዴ
ሸአገው እግለ ናይ ቢጫይ ተባራት
ጨፈዕ መልአው ወእሉ ፈርተተው
ዲቡ። እግልሚ ሐ እብ ጠቢዐተ
ሰበት ትዘዌ እግል ትዝወዩ እንዴ
ቤለው ቱ።
ፈጅራተ አርድ ክምሰል ጸብሐ፡
ወጸሓይ ክምሰል ሐፍነት ለእብ
ጽምእ ትትናቄ ለዐለት ሐ እስክ
ምዕጥን ትባደረት። እግለ አሰልፍ
ለጸንሐየ ሰማይት ዘልማም ዲብ

ትነፍንፍ ዲብ ወትትዓዴ እንዴ
ዘዌቶ ሐልፈት። ወዲብ ደንጎበ
ለእብ ጨፌዕ ሕምሩግ ለዐለ
ሰማይት ቢጫይ ክምሰል በጽሐት
ለሕፉን ለዐለ እገረ እንዴ አብረደት
ዲበ እብ ጨፍዑ ወኖሱ ሙሉእ
ለዐለ ሰማይት ቢጫይ እንዴ
ገንገአት ምኑ ጠብ ትረገሐት።
ሐቆ እለ ላተ ላመ ዶል ከከይነት
ሐቴ ዲብ ለሐብኮ ስካብ ስእናም
ለዐለው ዛልማም ሰእየት በትከው።
ለሐ ህዬ በዐል አማነ ተአመረ።
ምን እሊ ወክድ እሊ ወሐር ሐ
ቢጫይ ትበሀለት። ሐ ቢጫይ እት
ክሉ ለምድር እት ስሕል ወኣውለት
ተአመረት። አስክ ዮም ህዬ ተረፍ
እለ ሐ ቢጫይ ህለ ልትበሀል።
ላመ አካን አስክ አዜ በዐት ቢጫይ
ትትበሀል ህሌት።

ዔማት፦ ክታብ እፈ

19 ገጽ 10 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

ርክን-አድጋማት

እናስ ዎሮት አሓ ዐለት እሉ። ደአም ምን ኩለ እለ አሓሁ መምበሮ እኪት
ነብር ዐለ። በሀለት ለአሓሁ ሐሊበ ኢሰቴ ምነ። ሔሳሰ ኢጸብሕ ወምን ሰፍሬ
ኢልሐርድ ምነ። ኢለዘቤ ምነ ወኢልሀይብ ። ወናይ ብዕድ ኢነስእ። እለ
አሓሁ ሌጠ ዐቅብ ወአክብ ነብረ።
አምዕል ሐቴ ጋሪት እንዴ ወደ ምን ዐዱ አካን ብዕደት ጌሰ። እት ገበይ ዎሮት ግርዝ ወድ ስልጣን አጅናን ባዲ ጸንሐዩ።
ለግርዝ፣ ‘’እንተ እናስ አስክ ዐጄ ርፍዐኒ፣’’ ቤለዩ።
ለእናስ ‘’ሰኒ፣’’ ቤላ ከእንዴ ጾረዩ፣ ‘’እበየ ገበይ አጊስ ብከ?’’ ቤለዩ። ለግርዝ ፣’’እበ ፈቴከ ጊስ ብዬ ። ኩሉመ አግቡይ ዐጄ ቱ፣’’ ቤለዩ።
ከለ እናስ እት ፎቃዩ እንዴ ጾረዩ እት ገይስ ቡ ዲበ ዐድለ ግርዝ ቀርበው። ለግርዝ እግል ለእናስ ፣”ገደም ዐጄ እሊ እሉ ቀረብናቱ። ወአቡዬ ስልጣን አጅናን ቱ። ወለ ልባሱ ደሀብ መስል። እቱ ጥረቅ ብዬ፣’’ ቤለዩ። ‘’ኣቡዬ እግልዬ እንዴ ጾርከ ምን ትመጽኡ ተምኔ ሚ ሀበከ እግል ሊበለከ ቱ። ወእንተ፣ ለአሓዬ ተምኔኮ እለ አጠልቅ እዬ በሉ። ለአሓከ ጅን አንስ ጻብጠተ ምንከ ሀሌት ከእበ ድብር በይኤከ፣’’ ቤለዩ።
ለእናስ እንዴ ልትፈከር “አሓዬ ናዬተ ማሚ? ምን ሰኔ ብዕድ ለሀበኒ፣’’ ቤለዩ።
ለግርዝ ህዬ፣ ‘’ አሓከ ምንድለ ወቀደም ናይከ ኢዐለት። ለጅን አንስ ጻብጠተ ዐለት። ወእንተ ክምሰል ተላይ ተአውዕለ ሌጠ ነበርከ። አዜ እለ ምን ትጠለቅ እከ ተሀይብ ምነ፡: ወትነስእ ከሰኒ ትነብር። ደአም አበዬ ብዕደት ተምኔ ምን ልብለከ እተ ሌጠ ሕጠጥ። ወምን አስአሌከ አሓከ ጽብጥት ምንከ ክምተ ምን ልብለከ ወልከ አስአሌኒ ኢቲበሉ። እብ ኖሼ ሌጠ ኣመርኮ እንዴ ትቤ ዲበ ጽናዕ፣’’ በልሰ እቱ።
ለእናስ ‘’ሰኒ፣። እለ ሐቆ ገአት፣’’ ቤለ።
እተ ዐድ ክም አተው እበ ሐብሬ እተ በዐለ ገጽለ አጅናን ጠርቀ ቡ፣ እግል ለግርዝ። ወእት ሐንቴሁ ከረዮ። ከ ‘’እሊ ወልከ ቱ። እት ገበይ ጸንሐኒ፣’’ ቤለዮ።
ወለ ስልጣን አጅናን እግል ለእናስ፣ ‘’ወልዬ እንዴ ረፍዐከ ሐቆ መጽአከኒ ተምኔ ግድም ሚ ኢዴ እከ? ወሚ ሀበከ?’’ ቤለዩ።
ለእናስ ህዬ፣’’ለአሓዬ ተምኔኮ እለ አጠልቅ እግልዬ፣’’ቤለዩ።
ለሹም አጅናን፣ ‘’እለ ህግየ እለ መን አሰአሌከ ተ? በድል ምነ። ብዕደት ርመቀኒ፣’’ ቤለዩ።
ለእናስ ህዬ፣ ‘’አነ እብ ኖሼ አመርክወ። ወእምበሌሀ ሐቴ ኢሐዜ ምንከ፣’’ በልሰ። ወእተ ሌጣ ሐጠ።
ወለ ስልጣን አጅናን ለእናስ በደሎት ክም አበ እግለ ጅን አንስ፡ ማለ ለእናስ ጸብጠት ለዐለት ትላከወ ቤለ። ወክም መጽአት፡ ’’እሊ እናስ አሓሁ ጻብጠት ለሀሌኪ፡ ወልዬ ረክበ ከእሉ እት ጸውር መጽአ። ወሚ ሀበከ ተምኔ ምን እቤሉ ለአሓዬ አጠልቅ እግልዬ ቤሌኒ። ወአዜ ጠሊቀ እሉ፣’’ ቤለየ። ወለጅን አንስ እለ ክም ሰምዐት ብዙሕ ትቀጸበት ወአምቦለጨት። ወለ ስልጣን አጅናን፣ ‘’ እዘሚ ምኑ እሊ በዐል አልፍ ክልኤ አልፍ ለቡ ጸብጠኪ፣’’ ቤለየ። ወሐር ለርምቁ ክም በዝሐት እተ ጠለቀተ እሉ። ከለሹም አጅናን እግል ለእናስ፣ ‘’ጊስ ገደም፡ አሓከ ትጠለቀት እከ። ሐሊበ ስቴ ወስጋሀ ብለዕ። ሀብ ምነ ወንሰእ፣’’ ቤለ ከሳርሐዩ።

መዳልያይ ዑመር ዐሊ ምን ባነ ተዕሊም

ኤረትሪ ኦሎምፒካይ መትባድራይ
ናዲ ስዌስረ ኤን.ኤስ.ኤን ቢንያም
ግርማይ፡ ሰንበት ዐባይ ዲበ ገብአት
ብድረ ‘ሲንጋፖር ክራይተርዩም’
ተዐወተ።
እተ ዲብ 25 ደውረት 61.25
ኪሎ ምትር ለገልበበት፡ ንቃጥ
ለለአትሀይበ 4 ግምብየ፡ ቢንያም
እተ አወላይት 1ይ፡ እት 2ይት 2ይ፡
እት 3ይት 3ይ ፈግር ዲብ ሀለ
እት 4ይት አወላይ እንዴ ፈግረ
ተዐወተ።
እለ ብድረ ወድ ሜክሲኮ ላቱ
መትባድራይ ነፈር ናዲ UAE-
ኢሚረይትስ ኢሳቅ ደል ቴሮ እብ
1 ሳዐት፡ 22 ደቂቀት፡ ወ32 ሳንየት ልትዐወት ዲበ እት ሀለ፡ ኤረትሪ ቢንያም እብ 27 ሳንየት እንዴ አደገ 6ይ ደረጀት እንዴ ረክበ ብድራሁ አትመመ።
ቢንያም ግርማይ፡ ዲብ 4 ግምብየ እበ ሰጀለየ ፍገሪት ተዐወተ።
እት ጅግረ ‘ሲንጋፖር ክራይተርዩም’፡ ቢንያም ግርማይ ዲብ ሰነት
2024 - 4ይ፡ እት ሰነት 2025 ህዬ 2ይ ደጀት ከም ዐለ ልትዘከር።
ብድረ ‘ሲንጋፖር ክራይተርዩም’፡ ከም መከለሲ ሰነት ርያደት ዐጃላት
ለገብእ ብቅዔ ለልትርኤ እተ ብድረ ዲብ ትገብእ ዲብ ቱር ዲፍራንስ
ለፈደበው መትባድረት ሻርኮ እተ።

ኣድም አብሐሪሽ

ሲንጋፖር፡ ቢንያም ግርማይ ተዐወተ ደሃይ ኦሎምፒክ ሸባብ 2026
ኤረትርየ እት ሰኔጋል
መዲነት ደካር እተ ገብእ ለህለ
ናይ 2026 ጅግረ ኦሎምፒክ
ሸባብ Youth Olympics
ሰንበት ዐባዪ 8 ኖቨምበር
3000 መትር እብ አትሌት
ሳሙኤል ንጉሴ ተልሂት።

ሳሙኤል እብ8 ደቂቅ 14
ካልኢት እንዴ አትመመ
ራብዓይ አተ ወለ ትትሐመድ
ነቲጀት ሰጀለ። ናይ ኖሱ ህዬ
ለሔሰ ወክድ ሰጀለ።

ወድ ኬንየ አትሌት ቱቶክ
ኢኖክ እብ8 ደቂቅ 07
ካልኢት ተዕወተ። አቶብዪን
ወፈረንስዪን ህዬ መዳልያታት
ፍደት ወነሐስ ትሰርገው።

ወጠንያይ ፈሪቅ ኤረትርየ መናሰበት

ስርሐ ገብአት እግሉ

አስክ መትጫረዪ ጅግረ ካስ አፍሪቀ 2027 ለትወጀሀ ፈሪቅ ወጠኒ ኩረት እግር ውላድ ኤረትርየ ዲብ ዮም 6 ኖቨምበር ናይ ስርሐ መናሰበት ገብአት እግሉ። እሊ 24 መተልህየት ሓሪ ለህለ ፈሪቅ ለ 21 መተልህየት ዲብ ለትፈናተ ድወል ለልተልሀው ቶም። እተ ለገብአት ናይ ስርሐ መናሰበት እግለ ምን ቀበት ዐድ ለተሐረው 3 መተልህየት፡ ሙደርብ ወብዕዳም እሎም ለተሉ አዕዳእ ለገብአት ተ። እት መክተብ ሙፈወድየት ዓዳት ወርያደት፡ ሙፈውድ ዓዳት ወርያደት ሰፊር ዘመዴ ተክሌ ዲበ አስመዐየ ከሊመት “ለአግደ ንሐዝዩ እብ ሰላም እንዴ ግስኩም እብ ሰላም እግል ተአቅብሎቱ። ዐውቴ ረከብኩም ምን ገብእ ህዬ ለሔሰ፡ ኢትረከበት ምን ገብእመ ዓደት ትልህያ ተ፡፡ ክልዶል ላኪን እግል ንትዐወት ወለሔሰት ነቲጀት እግል ነአምጽእቱ ትምኔትነ”ቤለ።
መስኡል ወጠንያይ ፈደሬሽናት ኦሎምፒክ ወፓረ ኦሎምፒክ ኮሌኔል ሰለሙን ስዩም መ አዳብ ሰኒ እንዴ አርአው ወክሎም ለትትቀደሮም እንዴ ወደው ዐውቴ ሰኒት እንዴ ጸብጠው እግል ልምጽኦ ሰእየት ናይ ኩሉ ክምተ ሸርሐ። ሙደርብ

ናይለ ፈሪቅ ሃሽም ሃካን ህዬ “መትጫረዪ ጅግረ ካስ አፍሪቀ ክቡድ ቱ፡ ምስል ዐባዪ ፍረቅ ቱ ንተልሄ ለህሌነ፡ ምናተ እትለን ክልኤ ምህማት ትልህየ ዐውቴ እንዴ አምጻእነ ዲብ መጃግረት እግል ነአቅብል እግል ንሽቄቱ” ልብል ዲብ ህለ፡ መስኡል ናይ እሊ ፈሪቅ ዐብለሎም ተክሌዝጊ እብ እንክሩ፡ መስኡልየት ዐባዪ እንዴ ረፍዐው ገይሶ እብ ሀለዮቶም ዐውቴ እንዴ ሰጀለው እግል ለአቅብሎ ሳእየት ክምቦም ሸርሐ።
ጅምዐት አስክ ኮናክሪ ጊኒ ለአተጀሀ ፈሪቅ ኩሎም መተልህየቱ ምን ለህለው እቱ ድወል ዲብ ዮም 9 ኖቨምበር እንዴ ትጀመዐው ናይ ሕበር መትላማድ እግል ሊደው በርናምጅ ክም ህለ ምን ወጠንያይት ሙፈወድየት ለትረከበት ሐብሬ ተአክድ።
ጊኒ ወኤረትርየ ዮም 12 ኖቨምበር አወላይ ጅግረ ዲብ ጊኒ፡ ካልኣይ ጅግረ ህዬ 16 ኖቨምበር ዲብ መስር መዲነት አልቃሂረ እግል ልተልሀያቱ።
ኤረትርየ ዲብ ወሬሕ ሰብተምበር ለዐለ ትልህያታት ምስል ኬንየ 1 እብ 1 ክም ተልሄት ወእብ ግብለት አፍሪቅየ ህዬ 5 እብ 0 ክም ትቀለበት ልትአመር።

ሳቡር ሃርመ አፍረዐት እዳራት ውዛረት ድፋዕ ገብአ

እግል መደት ክልኤ ወሬሕ
ለአተላለ ጅግራታት አፍረዐት
እዳራት ውዛረት ድፋዕ ጅምዐት 6
ኖቨምበር ዲብ ስታዲዮም አስመረ
ተመ።

እተ አምዕል ፈረቅ ኮበሪት እግል
ውላድ፡ ፈሪቅ ሳቡር ወፈሪቅ ዋልተ
ናይ ካቲመ ትልህየ ወደው። እግል
ልትዐወት እብ ኩለ ስቀት ለአተ
ፈሪቅ ዋልተ፡ እብ ፈሪቅ ሳቡር
ለኢሐስበዩ ሳደፈዩ። ሳቡር ዲብ 25
ደቂቅ እብ ዳንኤል ክብሮም ዶር
ማርሒት ለተአጸብጡ ጎል ሰጀለ።
ጎል እግል ለአሰጅል ለኢቀድረ
ፈሪቅ ዋልተ ብዙሕ ጀርቤታት
ምንመ ወደ ለትሳውዩ ጎል ኢረክበ።
ለትነሰቀ ወሻፍግ መትሐራክ

ለአርአ ሳቡር ላኪን እብ ሐዲስ እብ
ዳንኤል ጎል እግል ልርከብ ሰበት
ቀድረ 2 እብ 0 መርሐ። ዲብ
ካልኣይ ትልህየ ህዬ ለትሰጀለት
ጎል ሰበት ኢዐለት፡ ፈሪቅ ሳቡር
ለሐልፈት ሰነት ለኢረክበየ ዐውቴ
እግል ለአክድ ቀድረ። ዳንኤል
ክብሮም ህዬ ናይለ ትልህየ ሕሩይ
መተምህያይ ገብአ።

እት ናይ ውላድ አባሐኒ ሳልሳይ
ደረጀት ጸብጥ እት ህለ፡ እብ
ናይ አዋልድ ሐሊበት፡ ዋልተ
ወሳቡር ምን አወላይ አስክ ሳልሳይ
ፈግረው። እት ትልህየ ቮሊቦል፡
አዋልድ ሳቡር፡ አበሐኒ፡ ዒታሮ፡
እብ ናይ ውላድ ሐሊበት፡ ሳቡር፡
አባሐኒ፡ ዲብ ኮበሪት ባስኬት

አዋልድ ሂምቦል፡ አራግ፡ ዒታሮ
እብ ውላድ ዒታሮ፡ ሳቡር ወአራግ
ተዐወተው።

እብ አትለቲክስ አዋልድ፡ ዒታሮ፡
ሳቡር ወአበሐኒ እብ ውላድ ዒታሮ፡
ሳቡር ወአራግ። እት ቲሸኖት
አዋልድ ዒታሮ፡ አባሐኒ ወሳቡር፡
እብ ውላድ ሐሊበት፡ ሳቡር
ወዋልተ። እት ጅግረ ቼዝ አዋልድ
አራግ፡ ሳቡር ወዒታሮ ክምሰልሁመ
ውላድ ሳቡር፡ አራግ፡ ወዋልተ ምን
አወላይ አስክ ሳልሳይ ደረጀት
እንዴ ጸብጠው ተዕወተው።

ናዲ ሳቡር ህዬ ሃርመ እንዴ ገብአ
ካስ ዐቢ ወናይ ሰላዲ ጃኢዘት
ተሀየበ።

ጅግረ ርያደት ቅያደት ምውዳቅ ጸሓይ

እት መዲነት ባርንቶ ገብእ
ለህለ 11 ደውረት ሳምን ርያደት
ቅዋት ድፋዕ ኤረትርየ ቅያደት
ምውዳቅ ጸሓይ ናይ ርቦዕ ትልህየ
ኩረት እግር እብ ክልኤቱ ጅንስ
ገብአት።

እብ አሳስ እሊ፡ እብ ውላድ
ፈሪቅ ሲሞቲ ወ ፈሪቅ ፈንቅል
ተልሀው። ፈሪቅ ፈንቅል ትልህየ
ሑድ ደቃይቅ ክም ጌሰ ምኑ እብ
ሲሞቲ እስቲፋኖስ ጎል እንዴ ሰጀለ
እግል ልምራሕ አሰብደ፡፡ አወላይ

ትልህየ ተ’መ እንዴ ልትበሀል ህዬ
ፈሪቅ ሲሞቲ ደርበት ጀዛእ ባህለት
ሪጎሌ ረክበ፡ እብ ግሩም ትልህየ
ለአርኤ ለዋዕለ መተልህያዩ
ሚካኤል ሰይፉ እንዴ ዘብጠት ህዬ
ጎል ትሰጀለት ወእንዴ ትሳወው
እግል ዕርፍ ፈግረው።

እት ካልኣይ ትልህየ ለትሰጀለት
ጎል ሰበት ኢዐለት ህዬ እብ
ደርበት ጀዛእ በህለት ሪጎሌ እግል
ልትፈናተው ትቀሰበው። ፈሪቅ
ሲሞቲ ህዬ 5 እብ 3 ተዕወተ

ወዲብ ትልህየ ሰር ነሃየት በጽሐ።
እት ናይ አዋልድ ፍረቅ ፈንቅል
ወሂላል ትራከበው፡ ፈሪቅ ፈንቅል
ዲብ ካልኣይ ትልህየ እብ ቅሳነት
ዘርኣይ እበ ለረክበየ ጎል 1 እብ 0
ተዕወተ ወዲብ ትልህየ ሰር ነሃየት
ሐልፈ።

እምበል እሊ ዲብ ትልየ ባስኬት
ውላድ ፈሪቅ አውለ እግል
ገልዐሎ 49 እብ 61 ወፈሪቅ
ፈንቅል እግል ፈሪቅ ሂላል 70
እብ 43 ቀልበው።

19 ገጽ 11 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026

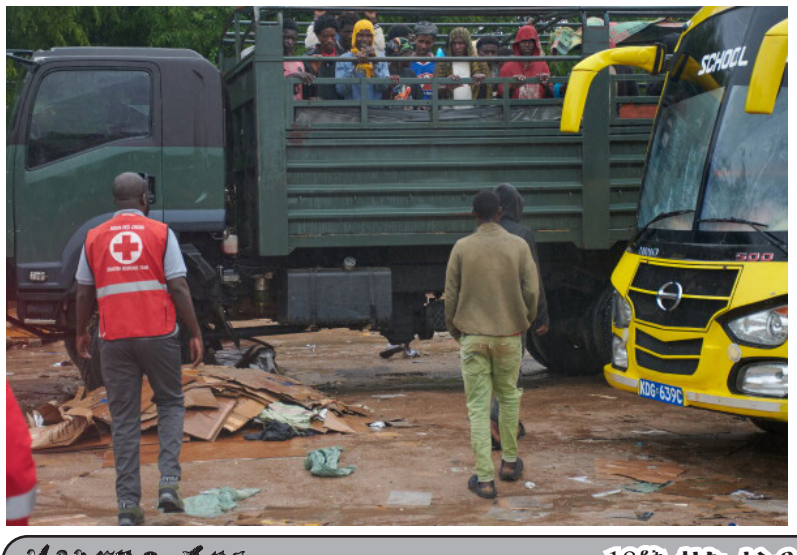

አቶብየ - ልባብ እት ለጠለብ ቴለል መትነክእ ቦርድ ቅስም ጀሪደት
ዲብ ሕዱድ አቶብየ ወኬንየ
ለሀሌት ሞያሌ ወባካተ፡ እት

ፍንጌ ዴሽ አቅሊም (ክልል) ሶማል
ወዴሽ አቅሊም ኦሮሞ ለቀንጸ
ነዐር ዐስሮታት ኣላፍ ሸዐብ
ምን መሳክቡ ክም ሸዕተረ፡ ዲብ
ኣርሲ (አቅሊም ኦሮሞ)፡ ምን-
ዶል እት ዶል ለቀንጽ ቀትል
ኤምነት ዲን ክስታን ኦሮቶዶክስ፡

ሐሽም ‘ዐቦት’ (ብልጽግነ) እት
ረአስ መዐሳክር ሽዕቱራም ውላድ
አቶብየ ወመዳይን አቶብየ ወድዩ
ለሀለ ህጁማት ድሮን ወለለአጀርዩ
ለሀለ ደማር፡ ዔማት እዕላም ዓለም
ለለሀድገ እቡ ጋር ጋብእ አስመነ።
ሰፋረት አሜሪከ ዲብ አዲስ አበበ
እብ እንክረ፡ ቴለል ኣርሲ ብዙሕ
ሻቀለየ እንዴ ሸርሐት፡ እት
ስያሰት-አጅናስ ወደያናት ለተንከበ
ቀትል ሰብ-ደሐን አጊድ-በጊድ
እግል ልብጠር ትላኬት።
እብ ብዝሔ ሸዐበ ወርሕብ
ምድረ ሐቴ ምነ ለዐበየ ድወል
አፍሪቀ ላተ አቶብየ መስከብ ምን
80 ወለዐል ቆምየት፡ ወሐቃፊት
ለትፈናተ ደያናት ተ። ሕድ እት
ትክህል እብ ሰላም ወስን ነቢር-
ምስል ህዬ ሐቴ ምነ ሕሩይ ነባሪሀ
ዐለ። ሸዐብ አቶብየ ምስል ብዝሔሁ
ወብዝሔ አሽካል መትከዋኑ ዶል
ልትርኤ፡ ምስል ሕድ ለዐለ እግሉ
መቅሬሕ ለበዜሕ ዶል እብ ሰላም
ወመስኩበት ለልትሌሌ ዐለ። ክም
እት ኩሉ አጥራፍ ዐለምነ፡ ሐት-
ሐቴ ዶል አከይ-መቅሬሕ ቀሊል
ልትርኤ ይዐለ በሀለት ላኪን
ኢኮን። ክም እሊ እት መደት

ብልጽግነ(PP) ክሉቅ ለሀለ ናይ
አጅናስ ወደያናት ነዐር ላተ እብ
ብዝሔሁ ምንገብእ ወርሕብለ
ለገልብቡ ምድር ወደረጀት
ጀኣረቱ ዲብ ተእሪክ አቶብየ ኩሉ-
ረአሱ ርኡይ ኢልአምር።
እሊ ነዐር ወደግሽ እሊ፡ ዝያደ
መትነክእ ለገብእ እቡ ሰበብ
ህዬ እብ ርኡይ ወስቱር እደይ
ሕኩመት ሰበት ብዲቡ ቱ። ሐሽም
ብልጽግነ፡ ስያሰታይ ሰኣል ሸዐብ
እብ ሒለት እግል ልጨፍልቅ
ለአመመ መብደእ ሒለት ክም
መምሬሕ እንዴ ነስአ፡ እት ሸዐብ

አቶብየ (ኦሮሞ፡ አምሐረ፡ ትግራይ
ወብዕዳም) ሐርብ እንዴ ዐለነ፡ እግለ
ዐድ እትለ ኢትፈግር ምኑ ተማስ
አከይ-መቅሬሕ ስያሰት ወአምን

33 f

ሻ’መ ለሀለ። እሊ መዋዲት እሊ፡
‘ምነ እተ ህሌኮ ሓለት እግል
ልባልሐኒ ቀድር’ እንዴ ቤለ ወድዩ
ለሀለ ናይ በቲክ ሰአየት መዋዲት
ክምሰል ቱ ዶል ትፍህም ህዬ ለጋር
ዝያድ ኩሉ ለለአትሻቅል ወድዩ።
መፈናቲት ብዙሕ ለቡ
ምጅተመዓት፡ ስያሰታይ፡
እቅትሳድያይ፡ መሕበራይ ወናይ
ዓዳት ውሕደት እንዴ ወደ ቱ
ለትወሐደ ሸዐብ ወወጠን እግል
ልከውን ለቀድር። ብልጽግነ ላኪን
ቅብላት እሊ ራቴዕ መባጥር እሊ
እንዴ በጥረ፡ መወቀል ናይለ
ሐሽሙ እግል ለአስብት፡ በደል
ውሕደት ወመትመሳናይ ወጠን፡
እግል ሸዐብ አቶብየ ለትካፍል
ወእት ብቆት ለትካሬ ናይ ደማር
ስያሰት እግል ልትነፈዕ ሐረ።
- ጠቢዐታይ መፈናቲት
ሸዐብ ክም ኣላት ስያሰት
መትነፍዖት፡
- እብ ሰበብ ምድር ወሰዐር
ለቀንጽ ልሙድ ላቱ አከይ-
መፋሀማት እንዴ አትዓቤከ ሸዐብ
አትበአሶት፡
- ምን በዲር ለጸንሐ ደያናት
ኦርቶዶክስ-ክስታን ወእስላም እት
ከርሱ ፍትነት ወመፋናቲት እንዴ
ከለቅከ አትሐወኖት ወምስል
ደያናት ሐዳይስ አትዳገሾት፡
- ዲብ አቃሊም ኦሮሞ፡
ሶማል፡ አምሐረ፡ ወሽዑብ ግብለት፡
ምን መደት ረያም እብ ሰላም
ወሕሽመት ምስል ነብር ለዐለ ሸዐብ፡
እብ መፈናቲት አጅናስ ወደያናት
እንዴ ሐረሽከ አትበአሶት፡
- ሸዐብ ኦሮሞ ቅብላት
ሸዐብ ቅብለት አትበገሶት፡
- ሸዐብ ትግራይ እብ
ስያሰት-ባካት ጨቢብ እንዴ ፈናቴከ
እብ እደይ-ሕድ አብደዮት፡
- ሸዐብ አምሐረ ዲብ
ቀድየት ወልቃይት ክም
ኢልትፋሀም እንዴ ወዴከ ምስል
ኖስ-ኖሱ ወምስል ሸዐብ ትግራይ
አትበአሶቱ፡
- ወሎ፡ ሽወ፡ ጎንደር፡
ጎጃም ለልብል አስማይ ክም ኣላት
ፈናተዮት መትነፍዖት፡
- እት አቅሊም ኦሮምየ
ወሽዑብ ግብለት፡ እት ፍንጌ
ቆምያት ወላይተ፡ ሲዳመ፡ ጉራጌ፡
ስልጤ፡ ጋሞ፡ ጌዶዎ፡ ጉጂ፡ ኮንሶ፡
ማጂ ወእሉ መስል ለሀለ መፈናቲት
ነኣይሽ እንዴ አትዓቤከ እሳት

አትሳወሮት፡
- እት ጋምቤለ እት ፍንጌ
ኑዌር ወአኝዋክ ለዐለ አከይ-
መቅሬሕ ምን ሐዲስ ሀረሶት፡
- ሸዐብ ቤንሻንጉል-ጉምዝ
ቅብላትለ እተ አቅሊም ሓድራም
ለሀለው ሐረስቶት ውላድ አምሐረ
ወኦሮሞ አትበገሶት፡
- ናይ በዲር ጋራት እት
ትቀዋቅል እሊ ጂል ለሐዲስ እት
ሕድ አከር ክም ጸብጥ ወመርባት
እግል ለአቅስን ክም ተርህ ውዳይ!
ምን እሊ ወኬንመ የም ለአለቡ
ተፋሲል እግል ልትሀየብ ቀድር።
እሊ እምበለ ብልጽግነ፡ ሸዐብ
አቶብየ ምስል ድወል ግዋሬ እግል
ለአትብእሱ ወድየ ለሀለ ሐምለት
ሸፍ ፋይሐት ወጋድኦት ቱ።
ክእነ ለመስል ገጽ-ወግረ ለአለቡ
ደግሽ-ሕድ ወፈንጨጋር ወናይ
መንጠቀት ሐርብ እንዴ አልዔከ
ዲብ ስልጠት እግል ትጽነሕ

ሰተቶት፡ እብ አማን ሐንገል
ሕያይ ለለሐስቦ ጋር ኢኮን።
ጅኑን ብልጽግነ ምን ደም ለጸግብ
ኢመስል። ሸዐብ አቶብየ ረቢ
ዐቅል ወከሀላት ለሀቡ። እግል
እሊ ስታት እሊ እግል ለአፍሽል
ለቀድር፡ ‘ቅታል-ሕድ ወመትከዓይ
አድማይ ደአሙ ልግበእ’፡ ‘አቶብየ
ሰላም እት ከርሰ ወሰላም ምስል
አግዋሬሀ ቱ ለለአትሐዝየ’
ለልብል ናይ ውላድ አቶብየ
ፈዛዐት ውቅል ወቀራር ሌጣቱ
ለለአድሕነ። መጅተመዕ ዐለም ህዬ
ሐሽም ብልጽግነ እት ረአስ ሸዐብ
አቶብየ ዕሉኑ ለሀለ ሐርብ ፋዬሕ
ወለለአጀርዩ ለሀለ ፈነ ወደማር
ወመትሸዕታር እት ለትኬለመት
ደረጀት እንዴ ኢበጼሕ እግል
ለአብጥሩ ለለአትሐዜ ጨቅጥ
እግል ሊዴ ወጅብ።

ናይ ሕበር ዐዶና እብ

ሕበር ንጋብህ

ER MEDIA

ዎሮ አቶብያይ፡ “ቤቶምመ
እግል ለአትመቃርሖ ለኢቀድሮ

ሰብ ገላይል ወጠነ እግል ልምርሖ
ሰበት ሰመሕነ እግሎም ከለጥ
ዐቢ ከለጥነ። አቶብየ እብ ተማመ
ምን ደም ሐነግር እንዴ ወደወ
ኢከፈዮም ከመንጠቀት ቀር-
አፍሪቀ እብ ተማመ ምን ደም
ሐነግር እግል ሊደወ ዕንዱቃም
ከብጉሳም ህለው። እብ ክለ ሒለትነ
እብ ሕበር እንዴ ትሳዴነ ምን
ቅርዶም ሐቆ ኢነቀልናሆም፡ ሸዐብ
አቶብየ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ሸዐብ
ክለ መንጠቀት ቀር-አፍሪቀ ክል-
ምዕል ዳስ ሐዘን እግል ለአንዱቁ
ቱ” ልብል።
እሊ በሀል እሊ፡ ሓድረት ሓለት
አቶብየ፡ ጠቢዐት በርጠጠዕ ሐሽም
ብልጽግነ፡ ወዲብ መንጠቀትነ
ለለአጀርዩ ደማር እብ ህግየ ቀላል
ለሸርሕ በሀል ቱ። ናይ ሕበር
ዐዶነ እብ ናይ ሕበር ግድላነ

እግል ንትዐወት እቱ፡ ግድላነ
እግል ነአትመሳኔ ክምሰል ወጅብ
ለለአትፋቅድመ ቱ።
ዐዶ ቅብላት ትግራይ፡ አምሐረ፡
ኦሮሞ፡ ሶማል፡ ብዕዳት ቆምያት
አቶብየ፡ ወሶዳን እት ሐርብ ዛህር
ኣቲ ሀለ። ኤርትርየ እግል ልውረር
ዕሙሩ ለሀለ ስለሕ አስክ እለ
ኢትገሰ ምኑ። መትዳላዩ ለአተላሌ
ሀለ። በዐል ናይ እሊ አስክ እለ ገብእ
ለሀለ ሐርብ ወግረ እለ ለመጽእ
ሐርብ፡ ክመ እሰልፍ ለእምቤለ፡
ሾከት ለቤዕ ቀር-አፍሪቀ ጋብእ
ለሀለ ንዛም ኢማራት ቱ። ኢማራት
ስለሕ ተሀይብ፡ ናይ ማል ሰዳይት
ትወዴ፡ ናይ እዕላም ወዲፕሎማሲ
ሕጌ ትገብእ፡ ወብዕድ እሉ መስል
ወራታት ከራብ ትወዴ። ምን
ታንዛንየ አስክ ምግባይት በሐር
ለሀለ ሚናት እት ሐንቴ ምልከ
እግል ትኣቴ ለሀለ እግለ ሕልም
እት ፍዕል እግል ተአውዕል፡ ክም
ንዛም ብልጽግነ፡ ደዐም ኣልሰሪዕ
ወብዕዳም ለገብሮ እለ እንዴ
ትዛቤት፡ አርወሐት ኣላፍ ውላድ
አቶብየ ወሶዳን ተአፈኔ፡ መአሰሳት
ብንየት ተሓቲት ወመአሰሳት
መሕበራይ ክድሞታት ትደምር፡
ደሀብ ትዘምት . . . ።
እግል ኤረትርየ ለሐሱቡ
ለሀለውመ ተዐወተው እቱ
ምንገብእ ክመ እትለን ለሰሜናሀን
ደወል ግዋሬነ ወድዉ ለህለው
ክምሰል ገብእ ሸክ አለብነ። ዲብ
ወሬሕ ኦክቶበር ሌጠ ምነ ዲብ
አልዔን ወአልሪፍ ለልትረከብ
ናይ ኢማራት መዐሳክር፡ ስለሕ
ለጸዐነየ 81 ጣኢረት ቦይንግ
747 ዲብ መጣራት አዲስ-አበበ
ወአሶሰ ክም ትከረየ ለትፈናተው
ዔማት ልሐብሮ ህለው። እሊ ህዬ
አርወሐት ወሀለዮት ብልጽግነ
ወደዐም ኣልሰሪዕ እት ሐንቴ
ረሐመት ኢማራት ክምሰል ሀለ
ለለአርኤ ቱ። ከእብሊ ግድላነ
ቅብላት ብልጽግነ ሌጠ እንዴ
ኢገብእ፡ ቅብላት ናይ ኣቡ-ዳቢ

(እማራት) መዋዲት ደማርመ ቱ።
እሊ ናይ ሕበር ግድላነ እሊ፡ እብ

ለትፈናተ (ክምሰል ናይ እዕላም
ወዲፕሎማሲ) ለመስል ወራታት
ለገብእ ክምሰል ቱ እግል ንኣምር
ወእግል ነአተርዱ ወጅብ። ናይ
ሕበር ዐዶ እብ ሕበር ንጋብህ!

19 ገጽ 12 ይት ሰነት ዕልብ 45 አርቡዕ 11 ኖቨምበር 2026